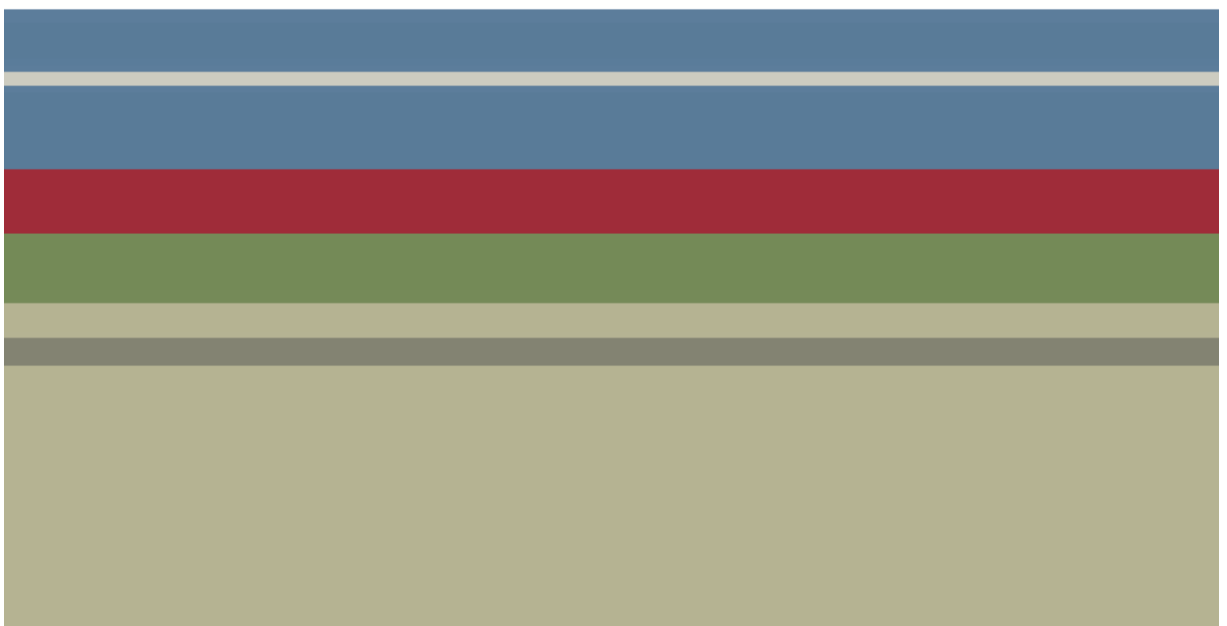

.txl

Hoofdstuk 7 - Paragrafen

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

Nota Verbonden Partijen (2023)
Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten (2012)
Gemeentelijke vertegenwoordiging verbonden partijen (2022)
Financiële uitvoeringsregeling gemeenschappelijke regeling (2019)

Trends en ontwikkelingen

Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien. Kleinere gemeenten zullen vanwege ontwikkelingen binnen de overheidssector in toenemende mate in samenwerkingsverbanden participeren om bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen. Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen 'loslaten' en 'grip hebben op'. Dit vraagt een nauwer samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en in de samenwerking met andere gemeenten.

Op basis van de vernieuwing van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de uitkomsten van onderzoeken naar sturing op verbonden partijen (concern control) en informatievoorziening verbonden partijen (rekenkamercommissie) zijn verbeteringen in de informatievoorziening uitgevoerd in deze paragraaf. Tevens wordt in de programma's expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma's wordt ook vermeld - indien van toepassing - welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

Uitvoering geven aan de in 2023 vastgestelde Nota Verbonden Partijen; verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen - met name in relatie tot sturing en toezicht op de uitvoering - volgens de uitgangspunten die zijn overeengekomen tussen college en raad.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

De nota verbonden partijen is in 2023 geactualiseerd en dit heeft als gevolg dat veranderingen hebben plaatsgevonden in de verbonden partijen waarin de Gemeente Texel participeert. De onderstaande verbonden partijen worden opgenomen in de paragraaf verbonden partijen:

Publiekrechtelijke verbonden partijen	<ul style="list-style-type: none">• GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;• GR GGD Hollands Noorden;• GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;• GR De Waddeneilanden;• GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;• GR Regionale archeologie West-Friesland;
---------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> GR Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden.
Naamloze vennootschappen	<ul style="list-style-type: none"> N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland;
Stichtingen	<ul style="list-style-type: none"> VVV / Stichting Texel Promotie

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 29 juni 2023 heeft de raad de 'Nota verbonden partijen gemeente Texel 2023' vastgesteld. Hierin staat dat de gemeenteraad geïnformeerd wordt over verbonden partijen via de programmabegroting en de jaarrekening. Dit gebeurt in de paragraaf verbonden partijen.

Artikel 15 (BBV) schrijft voor dat er een lijst van verbonden partijen is opgenomen in de programmabegroting en jaarrekening en dat deze per verbonden partij minimaal de volgende gegevens bevat:

1. de naam en de vestigingsplaats;
2. het openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd;
3. de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft;
4. het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
5. het resultaat van de verbonden partij.

Informatie over verbonden partijen

Hierna treft u de beleidsinhoudelijk en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota verbonden partijen. De informatie is zo actueel mogelijk ingevoerd op basis van beschikbare informatie per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van sociaal domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein is te vinden in programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Veiligheid op orde

Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de stemverhouding gelijk is aan de (procentuele) bijdrage aan de begroting en dat het algemeen bestuur deze stemverhouding ieder jaar in de eerste vergadering (of de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling) formeel vaststelt. Voor Texel is het aantal stemmen in 2025 vastgesteld op vier (aldus 3,39% van het totaal aantal stemmen)
Financieel belang	Totale begroting 2024 € 82.093.000 Bijdragen gemeenten € 49.377.142 Totale begroting 2025 € 89.270.000 Bijdragen gemeenten € 54.222.854
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2022: € 1.837.672 Bijdrage 2023: € 1.895.994 Bijdrage 2024: € 1.673.470 Bijdrage 2025: € 1.819.080
Eigen Vermogen	2021: € 7.988.000 2022: € 6.756.000 2023: € 5.333.000
Vreemd vermogen	2021: € 38.246.000 2022: € 41.948.000 2023: € 42.613.000
Solvabiliteitsindex	2021: 17,3% 2022: 13,9% 2023: 11,1%
Financieel resultaat	2021: € 3.145.000 2022: € 798.000 2023: € 850.000 <i>negatief</i>
Risico's	In verband met Europese wet- en regelgeving is het noodzakelijk om differentiatie aan te brengen tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers van de brandweer, dat tegelijkertijd geen afbreuk doet aan het niveau en kwaliteit van de brandweezorg. Naar aanleiding daarvan zijn inmiddels diverse onderzoeken gedaan. Het laatste onderzoek vat samen dat het Nederlands stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd zonder taakdifferentiatie. Voorwaarde hiervoor is dat de rechtspositie van brandweer vrijwilligers expliciet wordt gebaseerd op het concept van vrijwilligheid en het contrast met

	<p>beroepsbrandweer wordt verscherpt. Daarom moet verplichte beschikbaarheid voor vrijwilligers verdwijnen. Dit betekent onder meer dat er niet meer gewerkt kan worden met consignatie of kazernerij. Dit spoor wordt nu verder concreet uitgewerkt, hetgeen een langdurig proces is. Financieel bestaat het risico dat een Europese rechter conclusies uit het onderzoek niet volgt, en alsnog een taakdifferentiatie moet worden geïmplementeerd. Dat kan leiden tot een mogelijke verplichting tot betaling minimumloon, pensioen en betaling bij ziekte.</p>
<p>Ontwikkelingen</p>	<p>Brandweer De omgeving van de brandweer verandert snel, met meer uitdagingen tot gevolg. Denk aan nieuwe risico's, druk op vakbekwaamheid, veranderende wet- en regelgeving en bovenal paraatheid- en beschikbaarheidsproblemen. Om deze uitdagingen aan te pakken, heeft het algemeen bestuur herziene uitgangspunten vastgesteld die als basis dienen voor de doorontwikkeling en het toekomstbestendig houden van de brandweezorg in de regio. Uitgangspunt daarbij is het versterken van de fijnmazige en hoofdzakelijk vrijwillige brandweezorg. Deze herziening is vertaald naar het meerjarenontwikkelplan brandweer, dat is opgesteld langs drie ontwikkelopgaven en wordt uitgevoerd in 2025, 2026 en 2027. De ontwikkelopgaven zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het op peil brengen van de vakbekwaamheid - het vergroten van de paraatheid en beschikbaarheid - het onderkennen van de noodzaak tot modernisering <p>Crisisbeheersing Crises worden ingewikkelder, langduriger en minder voorspelbaar. Hierdoor neemt de impact op de samenleving toe. Je hoeft alleen maar te denken aan de coronacrisis en - nog recenter - de vluchtelingen- en asielcrisis. Maar ook klimaatverandering (extremer weer) en de uitval van vitale voorzieningen zoals elektriciteit, brengen grote risico's met zich mee. Daar moeten Veiligheidsregio én samenleving zich beter op voorbereiden. Dit zijn veelal vraagstukken die de regio overstijgen, maar die hier wel kunnen zorgen voor polarisatie en spanningen tussen bevolkingsgroepen. Het vraagt niet alleen om een andere voorbereiding en inzet van de Veiligheidsregio, maar ook om samenwerking met andere crisispartners dan bij de bestrijding van de traditionele flitsramp. De Veiligheidsregio's worden meer ingezet om de coördinatie tussen gemeenten, regio's en Rijk te stroomlijnen.</p> <p>Naast de specifieke voorbereiding op de thema's extreem weer en uitval van elektriciteit heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio de komende beleidsperiode vier opgaven voor crisisbeheersing onderschreven, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Veiligheidsregio is aanjager of regisseur in het crisisnetwerk - de Veiligheidsregio ontwikkelt zich naar een flexibele en robuuste crisisorganisatie - crisisbeheersing is informatiegestuurd - bevolkingszorg is toekomstbestendig <p>Zorg in de Veiligheidsregio De toegang tot en de kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg staat in Nederland onder druk. Een zorgcrisis dreigt. De Veiligheidsregio kan een belangrijke bijdrage leveren aan de zorgcontinuïteit in de regio, aan het beperken van het toenemend aantal kwetsbare mensen en aan het terugdringen van de steeds groeiende zorgvraag. Hiervoor is een sterk netwerk nodig in het zorg- en veiligheidsdomein. De Veiligheidsregio gaat geen taken overnemen van partnerorganisaties, maar zij ziet wel een rol om partijen bij elkaar te brengen,</p>

	<p>kennis en ervaring uit te wisselen en gezamenlijke opgaven in de regio slimmer te organiseren. Als we het over zorg in de veiligheidsregio hebben, dan gaat het om de organisatieonderdelen GHOR, ambulancezorg en het Zorg- en Veiligheidshuis. Die hebben alle drie hun eigen netwerken, specifieke verantwoordelijkheden en deskundigheid. Door elkaars kracht nog beter te benutten, kan nog meer betekenis worden gegeven aan de verbindende rol in dit domein.</p>
--	---

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	<p>Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord Holland-Noord.</p> <p>Gemeentelijk belang: uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners, vangnet openbare geestelijke gezondheidszorg, forensische geneeskunde, Wet verplichte GGZ.</p>
Relatie met beleidsprogramma	6: Zorg voor elkaar, 1: veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Sociaal Domein/Zorg is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75. Hiervan zijn twee stemmen voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem
Financieel belang	De totale lasten van GGD Hollands Noorden voor 2022 bedraagt € 94.149.000 De totale lasten van GGD Hollands Noorden voor 2023 bedraagt € 63.048.000
Bijdrage gemeente Texel	2022: € 662.000 2023: € 677.226 2024: € 722.000 2025: € 750.158 Door Texel zijn geen garantstellingen gedaan of leningen verstrekt aan de GGD

Eigen Vermogen	2021: € 1.015.000 2022: - € 1.954.000 2023: € 2.111.000
Vreemd Vermogen	2021: € 16.875.000 2022: € 25.057.000 2023: € 23.835.000
Solvabiliteitsindex	2021: 4,5% 2022: -8,5% 2023: 8,1%
Financieel resultaat	2021: € 90.000 2022: - € 3.691.000 2023: € 761.000
Risico's	De omvang van de algemene reserve en de weerstandscapaciteit staan onder druk als gevolg van het ongedekte cao-gat dat is ontstaan in 2023. Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 2.175.00 wordt het financiële risico voor 2025 ingeschat op € 1.631.000. De algemene reserve is ultimo 2025 begroot op € 747.000 en daarmee ontoereikend om alle begrotingsrisico's in 2025 op te vangen.
Ontwikkelingen	Voor het jaar 2025 verwacht GGD HN geen extra (structurele) financiering van de gemeenten nodig te hebben. Met het oog op de komende veranderingen in de uitkering uit het Gemeentefonds is GGD HN zich ervan bewust dat kritisch gekeken moet worden naar de GR-taken en aanvullende diensten. Hiertoe is in het algemeen bestuur van 13 maart 2024 afgesproken dat (algemeen) bestuur en directie met elkaar in gesprek gaan over de financiële vooruitzichten voor 2026 en verder in de context van het ravijnjaar.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De gemeentelijke milieutaken uitvoeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving
Relatie met beleidsprogramma	1: Veiligheid op orde 7: Volksgezondheid, duurzaam en schoon
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Drechterland, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Gemeentewerken is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van inwoneraantal en financiën Texel heeft 2 van de 100 stemmen
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2024: € 24.322.000 waarvan € 631.000 voor de gemeente Texel. Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2025: € 25.825.000 waarvan € 656.000 voor de gemeente Texel.
Bijdrage gemeente	2023: € 499.806 2024: € 631.000 2025: € 656.000
Eigen vermogen	2021: € 2.748.256 2022: € 4.841.181 2023: € 4.188.000
Vreemd vermogen	2021: € 4.950.000 2022: € 5.481.406 2023: € 5.814.000
Solvabiliteitsindex	2021: 35,7% 2022: 46,9% 2023: 41,8%
Financieel resultaat	2021: € 1.901.433 2022: € 1.110.040 2023: € 1.742.000
Risico's	<p>1. Claims aansprakelijkheid door verwijtbaar handelen. In deze begroting is het impactbedrag verhoogd door de verkorting van de proceduretijd in het kader van de Omgevingswet, het stijgend aantal WOO- en handhavingsverzoeken en claims (niet zijnde de boete, zoals opgenomen bij 2) n.a.v. datalekken.</p> <p>2. Datalek van geregistreerde gegevens De maximale boete kan 4% van de jaaromzet bedragen</p> <p>3. Aanbestedingsrisico's De komende periode zijn er diverse Europese aanbestedingen. Aanbesteden biedt in beginsel optimale mogelijkheden om de beste prijs-kwaliteitverhouding te behalen. Het opnieuw aanbesteden neemt echter ook financiële risico's met zich mee</p> <p>4. Projecten ten laste van het rekeningresultaat In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) staat dat begrotingswijzigingen (tussentijdse vraag om extra financiële middelen) niet wenselijk zijn. In het project 'Een sterker fundament' is daardoor opgenomen dat de eventuele extra kosten in de exploitatie zullen worden verwerkt en invloed hebben op het rekeningresultaat</p> <p>6. Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet Door de invoering van de Omgevingswet zijn andere competenties noodzakelijk. Hier wordt momenteel al aan gewerkt. Ook het Digitaal Stelsel Omgevingsdiensten (DSO) zal impact hebben op de informatievoorziening. In het Masterplan ICT is rekening gehouden met de kosten voor aansluiting op het DSO</p>

	7. Basistaken moeten in overleg met de deelnemers worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Opname van plustaken in het uitvoeringsprogramma is niet verplicht. Door als deelnemer de plustaken zelf uit te voeren, kan een risico ontstaan in de robuustheid en kwaliteit binnen de OD NHH. Door tekort aan adviseurs bij de ODNHN op het gebied van natuur en stikstof is dit nog niet weggenomen. De gemeente heeft deze taken daarom neergelegd bij externe adviseurs
Ontwikkelingen	De ODNHN heeft een plan van aanpak opgesteld om te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria van het Rijk. Welke investeringen nodig zijn en wat de hoogte is van de extra bijdrage die Texel moet betalen, is nog niet bekend.

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	<p>Het doel van de gemeenschappelijke regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden • het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten door onomkeerbare, niet vrijblijvende en doelgerichte samenwerking met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten • samenwerking en ondersteuning aangaande uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het openbaar lichaam is overgedragen
Relatie met beleidsprogramma	<p>0: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel/ Texel werkt! 4: Toekomst voor de jeugd 8: Goed wonen</p>
Deelnemende partijen	De gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het dagelijks bestuur Het voltallige college maakt deel uit van het algemeen bestuur
Financieel belang	Begroting 2022: € 746.500 Begroting 2023: € 1.024.105

	Begroting 2024: € 738.588 Begroting 2025: € 884.000
Bijdrage gemeente Texel	2022: € 177.870 2023: € 181.961 2024: € 221.576 2025: € 265.200
Eigen Vermogen	€ 50.000
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	De lasten van de gemeenschappelijke regeling worden in de komende jaren geheel gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wel kan het zo zijn dat bij een verder teruglopende financiering van de deelnemende gemeenten door de rijksoverheid, de bijdragen van deze gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling onder druk komen te staan, waardoor de activiteiten wellicht moeten worden ingeperkt. In verband met geldende regelgeving, is de GR eigen risicodragers voor wat betreft de in Hoofdstuk 10D van de CAR/UWO opgenomen bepalingen over werkloosheid. Hieruit kunnen voor de GR aanzienlijke financiële verplichtingen ontstaan, die door de deelnemende gemeenten moeten worden gedragen. Daarnaast kunnen bij uitval door ziekte risico's ontstaan als voor de werkzaamheden externe vervanging moet worden ingehuurd. De kantoorruimte wordt gehuurd van de gemeente Harlingen. Vooralsnog is uitgegaan van continuering van deze huurovereenkomst. Bij opzegging van de huurovereenkomst door een van beide partijen, kunnen financiële verplichtingen ontstaan in verband met het afkopen van het huurcontract of in verband met de verhuizing naar een andere locatie
Ontwikkelingen	In 2023 is een Regio Deal aangevraagd en toegekend om met het Rijk en provincies onze opgaven gezamenlijk aan te pakken met het programma Waddeneilanden. Samen met de vier overige eilanden, beide provincies en het Rijk gaan we op zoek naar samenwerking en cofinanciering om de brede welvaart op de eilanden te stimuleren

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief Alkmaar is een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Voor de aangesloten overheidsorganisaties is het Regionaal Archief een deskundige partner die volgens zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle

Relatie met beleidsprogramma	0: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50
Financieel belang	Omvang totale begroting 2022: € 2.809.772 Omvang totale begroting 2023: € 2.894.112 Omvang totale begroting 2024: € 3.219.884
Bijdrage gemeente Texel	2021: € 62.309 2022: € 63.500 2023: € 65.150
Eigen Vermogen	2021: € 368.415 2022: € 391.648 2023: € 354.946
Vreemd Vermogen	2021: € 958.009 2022: € 940.914 2023: € 1.071.457
Solvabiliteitsindex	2021: 27,7% 2022: 29,4% 2023: 24.9 %
Financieel resultaat	2021: € 70.295 negatief 2022: € 117.977 positief 2023: € 36.703 negatief
Risico's	<p>Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat over de mogelijke omvang en de kans dat deze zich voor doen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend.</p> <p>Risico's (uit begroting 2025 RHCA) Begin 2024 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:</p> <p>1. minder opbrengsten depotgebruik derden Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De overeenkomsten betreffen voornamelijk langlopende contracten, dus de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt, wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en de lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende</p> <p>2. hogere energiekosten De ontwikkeling van de energiekosten is een zorg van de gehele samenleving. Inmiddels lijkt er enige rust op de energiemarkt weergekeerd te zijn, maar voor de langere termijn blijft het onzeker. Op dit moment zijn de gestegen energiekosten meegenomen in de begroting, maar het risico op prijsstijgingen blijft. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500. In dit kader kan ook het streven naar een meer energieneutrale klimaatinstallatie genoemd worden. Op dit moment bevinden die ontwikkelingen zich in de planfase. Hiervoor is de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging beschikbaar</p>

Algemeen:

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2023 en 2024) wordt de beleidslijn grotendeels bestendig. De begroting 2025 zal verschillen laten zien ten opzichte van 2024 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De ontwikkeling van de loonkosten is bijvoorbeeld omvangrijker dan in de huidige FUGR-percentages opgenomen. Correctie hiervan vindt pas plaats in 2026. Ook de ontwikkeling van de energielasten blijft onzeker. We hebben rekening gehouden met een toename van deze kosten in vergelijking met eerdere jaren, maar gezien de onzekere ontwikkelingen, blijft dit een risico.

Doelstellingen in 2025 zijn:

- de verdere ontwikkeling en inrichting van het E-depot voor de aangesloten gemeenten, zodat alle gemeenten hierop worden aangesloten
- een samen met de gemeenten verder te ontwikkelen dienstverlening op dit gebied, waarbij het archief zich kan ontwikkelen tot een centraal beheer- en publicatiepunt voor wettelijk openbaar te maken informatie, zoals dat nu al gebeurt met de bouwdoSSIERS
- vanwege de toenemende vraag vanuit de gemeenten naar ondersteuning op het gebied van kennis over de overbrenging van digitale archieven en de nieuwe wetgeving die op dit gebied is vastgesteld (AVG, nieuwe Archiefwet, WOO, WHO etc.) zal het Regionaal Archief steeds meer een centrale kennis- en adviesfunctie vervullen op dit gebied
- het uitvoeren van de wettelijke advies- en inspectietaak, evenals de overige wettelijke taken beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet
- het digitaliseringsbeleid, waardoor meer bronnen (ook op verzoek) gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger.
- Intensivering van de samenwerking met erfgoedinstellingen (historische verenigingen en kleine musea) in het werkgebied door de beschikbaarstelling van de bij het Regionaal Archief Alkmaar bestaande digitale infrastructuur op het gebied van collectiebeheer en -beschikbaarstelling
- Via social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis onder de aandacht brengen van het brede publiek

Verwachtingen ten aanzien van 2026-2028:

uitgegaan wordt van een voortzetting van de hierboven onder 'Algemeen' en 'Doelstellingen' genoemde activiteiten. Wel is er een wijziging van de Archiefwet op komst, waardoor de overbrengingstermijn van overheidsarchieven teruggebracht wordt van twintig naar tien jaar. Dit zal in de daaropvolgende jaren kunnen leiden tot het versneld overbrengen van (digitaal) archief door de deelnemende gemeenten naar het Regionaal Archief. Indien hiervoor extra middelen nodig zijn, zal dit tijdig onder de aandacht van het bestuur en de deelnemende gemeenten worden gebracht.

Daarnaast is er een ontwikkeling gaande dat archiefinstellingen een belangrijkere rol gaan spelen bij beschikbaarstelling van informatie van gemeenten richting het publiek, zoals bij bijvoorbeeld de bouwdoSSIERS, milieudossiers, WOO-verzoeken. De archiefinstelling treedt daarbij op als centraal beheer- en publicatiepunt voor wettelijk openbaar te maken informatie. Wanneer het Regionaal Archief deze dienstverlening verder uitbreidt, kunnen daar investeringen voor nodig zijn in applicaties, opslag en personele inzet. Uitgangspunt hierbij is dat zo'n verbreding van informatievoorziening bij het Regionaal Archief Alkmaar efficiënter is en kostenbesparend werkt ten opzichte van andere oplossingen. Mocht dit leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, dan wordt hier vooraf aandacht voor gevraagd in het algemeen bestuur

Naam	GR Archeologie West-Friese gemeenten
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Gemeente Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	<p>Ondersteunen en adviseren op het gebied van archeologie</p> <p>De gemeenschappelijke regeling wordt ingesteld vanwege de regionale samenhang van archeologische structuren en om archeologisch beleid, en indien nodig uitvoerende werkzaamheden, gezamenlijk gestalte te geven. Hierbij zullen de dienst afnemende gemeenten gebruikmaken van de adviezen van Archeologie West-Friesland. Daarnaast zullen vondstmeldingen worden aangenomen, grondwerkzaamheden worden verricht en erfgoedvoorlichting/educatie worden uitgevoerd. Daarnaast wordt de archeologische waardenkaart geactualiseerd.</p>
Relatie met beleidsprogramma	5: Samen beleven en bewegen
Deelnemende partijen	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Hollands Kroon, Koggeland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Schagen en Texel
Bestuurlijk belang	De wethouder met portefeuille archeologie en de wethouder met portefeuille onderwaterarcheologie
Bestuurlijk aandeel	n.v.t.
Bijdrage gemeente	2023: € 95.000 2024: € 95.000 2025: € 107.750
Eigen Vermogen	2021: 0 2022: 0 2023: 0
Vreemd Vermogen	2021: 0 2022: 0 2023: 0
Solvabiliteitsindex	2021: 0 2022: 0 2023: 0
Financieel resultaat	2021: 0 2022: 0 2023: 0
Risico's	-
Ontwikkelingen	-

Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden

Naam	Centrum Gemeente Regeling VAST-Leeuwarden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; enkelvoudige centrumregeling
Vestigingsplaats	Leeuwarden
Doelstelling en openbaar belang	Het tot stand brengen van voorzieningen, ter ondersteuning van de uitvoering van de aan de gemeentelijke bestuursorganen opgedragen taken
Relatie met beleidsprogramma	1: Veiligheid op orde
Deelnemende partijen	Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden
Bestuurlijk belang	-
Bestuurlijk aandeel	-
Financieel belang	n.v.t.
Bijdrage gemeente	n.v.t.
Eigen Vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	n.v.t.
Ontwikkelingen	n.v.t.

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

NV Huisvuilcentrale

Naam	NV Huisvuilcentrale (HVC)
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	NV HVC is in de jaren negentig van de vorige eeuw opgericht om een oplossing te bieden voor de groeiende afvalproblematiek. De vennootschap en haar groepsmaatschappijen, hierna aangeduid met 'de groep', heeft als doel voor het algemeen nut werkzaam te zijn op het gebied van afvalbeheer, reststromen en duurzame energie ten dienste van gemeenten en waterschappen. De activiteiten van de groep bestaan uit: afvalinzameling, sortering, recycling en compostering, verwerking van afval en de daarmee verbonden opwekking en afzet van elektriciteit, warmte en opwerking van reststoffen tot nuttige toepasbare

	restproducten, advisering van haar aandeelhouders over duurzame energie, ontwikkeling en beheer van duurzame energieproductie
Relatie met beleidsprogramma	7: Volksgezondheid, schoon en innovatief
Deelnemende partijen	48 Aandeelhoudende gemeenten en 8 aandeelhoudende waterschappen
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 5425 aandelen (ca. 0,4%). Texel heeft aandelen A. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 273.836,25 verdeeld in 5.000 gewone aandelen A van elk € 45,45, 400 gewone aandelen B, van elk € 45,45 en 25 gewone aandelen C, van elk € 45,45. De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel)
Financieel belang	Garantstellingprovisie '23 Gemeente Texel € 36.627
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2021: € 168.741.000 2022: € 196.243.000 2023: € 231.154.000
Vreemd vermogen	2021: € 636.282.000 2022: € 618.826.000 2023: € 669.737.000
Solvabiliteitsindex	2021: 20,9% 2022: 24,1% 2023: 25,6%
Financieel resultaat	2021: € 26.400.000 (na belastingen) 2022: € 28.139.000 (na belastingen) 2023: € 34.897.000 (na belastingen)
Risico's	Onafhankelijk accountantsonderzoek naar NV HVC (de vennootschap) geeft getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap en de groep Alkmaar. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de vennootschappelijke jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> • de geconsolideerde en vennootschappelijke balans per 31 december 2023 • de geconsolideerde en vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2023 • de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen

Ontwikkelingen	<p>Ultimo 2023 heeft NV HVC € 611.000.000 aan leningen die onder garantstelling van aandeelhouders uitstaan. NV HVC heeft ultimo 2023 een negatief werkkapitaal, dat wordt veroorzaakt door de aflossingsverplichtingen ad € 89.000.000 op de langlopende financiering, die onder de kortlopende schulden is opgenomen. Het betreft structurele financiering voor activa met een gemiddelde levensduur die langer is dan de looptijd van de leningen en ook wat er redelijkerwijs aan looptijd op de financieringsmarkt mogelijk is. NV HVC zal in 2024 aan haar aflossingsverplichtingen voldoen door het benutten van de verwachte operationele kasstromen, en ook via herfinanciering, waarbij ter overbrugging gebruik gemaakt kan worden van de bankfaciliteiten</p> <p>De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vennootschap. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De aandeelhouders hebben medio 2020 besloten om met inachtneming van een minimum solvabiliteit van 13% te streven naar groei van de solvabiliteit en te streven naar een zodanige financiële positie van de onderneming dat er op termijn keuzemogelijkheid ontstaat om HVC te financieren zonder garantstelling</p>
----------------	--

VVV / Stichting Texel Promotie

Naam	Stichting VVV Texel promotie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijke samenwerking: stichting
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	<p>Het doel van de VVV is het stimuleren en managen van (kwalitatief) toeristisch bezoek aan het eiland, waarmee een groot algemeen economisch en maatschappelijk belang is gediend. Hiervoor voert de VVV intensief promotie en verschaft het informatie aan toeristen, verzamelt het toeristische kennis en wordt advies gedeeld met ondernemers.</p> <p>Bij de recente statutenwijziging is in de hoofddoelstelling van de VVV expliciet verbinding gelegd met de leefomgevingskwaliteit. Deze is nu geworden: het actief bevorderen van een toekomstbestendige toeristische bedrijfstak die waarde toevoegt aan de Texelse samenleving en zoveel mogelijk in balans is met de leefomgeving.</p> <p>Aan de doelstellingen van de VVV zijn afspraken toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de strategische keuzes worden uitgevoerd in lijn met het Toeristisch toekomstplan Texel (goedgekeurd door de raad februari 2021) - extra focus op het stimuleren van niet-traditionele aankomst- en vertrekdagen voor spreiding van de mobiliteitsdruk in Den Helder en op Texel

	<p>- relevante en actuele parameters worden wekelijks gecommuniceerd middels een dashboard</p> <p>Dit is een vorm van publiek-private samenwerking waarbij gekozen is om die via een stichting vorm te geven.</p>
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
Deelnemende partijen	TOP, TESO en Gemeente Texel
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg
Bestuurlijk aandeel	n.v.t.
Financieel belang	TOP en gemeente betalen elk € 271.845,-, TESO draagt 50% bij van de bijdrage van TOP, € 135.922,- (peildatum 2023)
Bijdrage gemeente	€ 271.845 per jaar voor promotie, inclusief voorlichting en informatie (met jaarlijkse indexering)
Eigen vermogen	2021 € 531.995 2022 € 541.439 2023: € 563.391
Vreemd vermogen	2021 € 568.034 2022 € 649.839 2023: € 561.308
Solvabiliteitsindex	2021 48 % 2022 45 % 2023: 50 %
Financieel resultaat	2021 € 15.734 2022 € 9.444 2023: € 21.952
Risico's	Geen gemeentelijke risico's
Ontwikkelingen	Ingezet wordt op versterking van het Texels product. De VVV houdt rekening met strategische keuzes vanuit het Toeristisch Toekomstplan Texel van gemeente Texel

Paragraaf Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele (voornamelijk financiële) risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering van de gemeente in gevaar komt. Het gaat dus om onverwachte niet-begrote kosten. Daarnaast is het weerstandsvermogen van belang voor het bepalen van de financiële gezondheid van de gemeente. Het weerstandsvermogen richt zich voornamelijk op het opvangen van de financiële risico's.

Bestaand beleid

- Nota reserves en voorzieningen 2022
- Nota risicomangement en weerstandsvermogen 2023

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen wordt bepaald door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

Risicomangement

1. Aanleiding en achtergrond

Het risicomangement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Naast de inventarisatie van de risico's gaat het om de kwalificaties, bewustwording en beheersing van de risico's. Zowel bij de programmarekening als bij de programmabegroting worden de belangrijkste risico's voor de gemeente in kaart gebracht.

2. Samenvattend beeld

Onderstaand een samenvatting van de risico-inventarisatie en de relatie met weerstandsvermogen en capaciteit:

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 11.420.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in een benodigde weerstandscapaciteit van	€ 3.309.113
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt	€ 13.971.201
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	4,22
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

Voor de uitwerking, berekening en kwalificatie van de normstelling is uitgegaan van het beleid zoals door de raad is vastgesteld in de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' (2023). Deze nota wordt vierjaarlijks geëvalueerd.

Volgens afspraak met de gemeenteraad is onderstaand overzicht opgenomen waarbij uitgegaan is van de ondergrens van de algemene reserve zijnde € 2.000.000.

Beschikbare weerstandscapaciteit bij algemene reserve ondergrens € 2.000.000

Weerstand	Startcapaciteit in €
Onvoorzien	10.000
OZB	6.962.632
Rechten en leges	474.372
Stille reserves	1.800.000
Minimale Algemene reserve	2.000.000
Totale weerstandscapaciteit	11.247.004

Top 10 risico's financieel vertaald	11.420.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaald dit zich in een benodigde weerstandscapaciteit van	3.309.113
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt met een ondergrens van de algemene reserve van € 2.000.000	11.247.004
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	3,40
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

3. Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Texel in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Uit de inventarisatie zijn in totaal 10 risico's in beeld gebracht. Op verzoek van de Auditcommissie zijn de risico's niet meer opgenomen op volgorde van "invloed", maar op risiconummer. De reden hiervoor is dat op deze wijze de risico's makkelijker in de jaren gevolgd kunnen worden.

Risico's

Onderhoud kapitaalgoederen van De Bolder: onderhoud van de gebouwen wordt naar behoefte uitgevoerd, afhankelijk van de noodzaak van het betreffende onderhoud en afhankelijk van de financiële middelen van dat moment. Om de risico's goed in beeld te krijgen is in 2022 met hulp van een deskundige gewerkt aan een meerjarenonderhoudsplan. Het beeld dat hieruit valt af te leiden is, dat er binnen enkele jaren aanzienlijke uitgaven noodzakelijk zijn, die waarschijnlijk de draagkracht van De Bolder te boven gaan. Dit punt zal worden meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

Belangrijkste risico's

Tabel 1: Belangrijkste risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats.	<p>Financieel - Verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB locaties).</p> <p>Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie. Imago - Beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in het geding.</p> <p>Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater.</p>	Op 17 september 2020 is door de raad een motie aangenomen om actie te ondernemen op de vuilnisstortplaats Den Hoorn. Gebleken is dat de situatie complex is en het niet mogelijk is om op korte termijn maatregelen te nemen. Samen met provincie en hoogheemraadschap wordt onderzocht welke maatregelen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten genomen kunnen worden voor het oplossen van de ammoniumproblematiek.	25%	max. 500.000	3.98%
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend door opneindfinanciering.	Financieel - Door opneindfinanciering en niet kunnen sturen op zowel de zwaarte als het tijdsplan van de vraag naar ondersteuning sociaal domein loopt de gemeente een risico.	Actieve monitoring budgetten Sociaal domein. Voor het hele Sociaal Domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat'. De effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen.	85%	max. 1.275.000	34.57%
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter worden.	Financieel - Dit risico wordt berekend op € 275.000. Door grote investeringen in de wegen de afgelopen jaren zijn de risico's verminderd, maar de onzekerheid van de wegen die de gemeente in totaliteit heeft overgenomen van SBB en het Hoogheemraadschap	In 2018 is het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de komende jaren bepaald en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen	50%	max. 275.000	8.73%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
		<p>geven aanleiding om hierin wel voorzichtig te zijn.</p> <p>Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstelling en worden niet gerealiseerd.</p> <p>Imago - imago van toeristen-eiland loopt gevaar.</p>	<p>beschikbaar te stellen wordt het risico beperkt.</p> <p>Stand van zaken: Op basis van jaarlijkse inspecties wordt het risico zo goed mogelijk in kaart gebracht en met onderhoudsmaatregelen beperkt.</p>			
R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen).	<p>Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten (-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen (en daardoor hogere kosten). Doelstellingen - Minder directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie.</p> <p>Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd.</p> <p>Imago - Gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren.</p>	Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt waar de GR'en zich begrotingstechnisch aan moeten houden.	25%	max. 150.000	2.39%
R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging. De komende jaren blijft dit ook een reëel risico, met name bij het aanleggen van graskeien van buitenwegen.	<p>Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten verhoogd van €150.000 naar € 300.000, de kosten van sanering zijn hoger dan verwacht.</p> <p>Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen.</p>	Met de aanpak van wegen wordt het risico steeds beter in kaart gebracht en waar mogelijk sanering in de projecten worden meegenomen.	75%	max. 300.000	10.34%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
R28	Kostentoeename verspreiden baggerspecie Waddenzee	<p>Financieel - Verhoging van de afvoerkosten omdat verspreiding van de baggerspecie niet meer in de Waddenzee kan plaatsvinden maar naar het vaste land moet worden afgevoerd.</p> <p>Milieu - Het betreft gemaakte stoffen (PFAS) die van nature niet in het milieu voorkomen en nu aanwezig zijn in de bodem, bagger en oppervlaktewater.</p>	<p>Voldoen aan de normen en toepassen volgens de regelgeving.</p> <p>Stand van zaken: Bij het laatste baggeren is er geen PFAS aangetroffen in de gemeentelijke havens. De mogelijkheid blijft dat bij het baggeren dit risico weer aanwezig is. Op dit moment is de haven schoon, echter de dokput niet.</p>	15%	max. 500.000	5.93%
R29	<p>Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied /Afschaffen gemeentelijke toeristenbelastingforensenbelasting.</p> <p>In combinatie met Herijking gemeentefonds (verdeling Overig Eigen Middelen OEM), met name landelijke verdeelsleutel Toeristenbelasting.</p>	<p>Financieel - Begrotingstekort / Verschuiving belastingdruk en lagere inkomsten gemeenten. Toelichting: Als de Toeristenbelasting per gemeente wordt gecorrigeerd, dan leveren wij bijna € 9.000.000 in. STEL dat we daarvan 25% weer via de algemene uitkering terugkrijgen, dan is dat netto ongeveer € 6.750.000,-. Verdeelsleutels (nog) niet bekend. Aanvullend: nog steeds onderzoek naar afschaffen kleinere belastingen i.h.k.v. uitbreiding gemeentelijk belastinggebied.</p>	<p>De gemeente Texel trekt samen met toeristische nadeelgemeenten op om mogelijke wetswijziging te voorkomen. Dit gebeurt samen met Valkenburg, Zandvoort, Bergen en de andere Waddeneilanden. Valkenburg vertegenwoordigt de belangen van bovengenoemde gemeenten. Het onderzoek van de begeleidingscommissie (Rijk, VNG ROB en Cebeon) loopt nog. Mogelijke financiële consequenties worden via de meicirculaire voorafgaande aan het jaar van ingang via ingroeipad aangekondigd. Naar verwachting is dat niet eerder dan 2027.</p>	15%	max. 6.750.000	32.31%
R72	Gedwongen uitvoering asbest verwijderen instorten boerderij.	Financieel - Niet kunnen verhalen van de kosten van een gedwongen uitvoering.	In voorbereiding - Invorderingsproces opgestart.	30%	max. 70.000	0.68%
R76	PrivacyAVG-schending/WPG schending/	Financieel - Autoriteit Persoonsgegevens legt een	In het algemeen is het zo dat de gemeente	1,5%	max. 600.000	0.28%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
	Telecommunicatiewet schending boete.	boete op vanwege het niet voldoende uitvoeren van de AVG/ WPG/ Telecommunicatiewet en UAVG. Dit kan onder andere betrekking hebben op: Datalekken, Tijdige uitvoering en aanwezigheid van DPIA's, Register van verwerkingen, Rechten van betrokkenen, Privacy by design/default, verwerking van bsn nummer, Cookie meldingen, geautomatiseerde besluitvorming.	voor de meeste zaken wel procedures heeft. Echter is er nog wel een en ander te doen aan bewustwording waardoor soms datalekken niet (tijdig) worden herkend. Of niet in het oog is dat een DPIA moet worden gedaan voordat een gegevensverwerking gestart wordt. Voor de WPG geldt dat gemeente Texel te laat een audit heeft laten uitvoeren waardoor er een risico is ontstaan op een boete, dit is in Q3 2024 in gang gezet.			
R77	Gevolgschade datalek	Financieel - Als een datalek optreedt, zal er gevolgschade ontstaan in het kader van corrigerende acties, communicatie, gevolgschades derden etc.	In het algemeen is het zo dat de gemeente voor de meeste zaken wel procedures heeft. Echter is er nog wel een en ander te doen aan bewustwording waardoor soms datalekken niet (tijdig) worden herkend. Of niet in het oog is dat een DPIA moet worden gedaan voordat een gegevensverwerking gestart wordt. Voor de WPG geldt dat gemeente Texel te laat een audit heeft laten uitvoeren waardoor er een risico is ontstaan op een boete, dit is in Q3 2024 in gang gezet.	1,5%	max. 1.000.000	0.46%
			Totaal		11.420.000	

Totaal grote risico's: € 11.420.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 11.420.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De risicosimulatie geeft een betrouwbaarheid van 90%. Uit deze risicosimulatie volgt dan een bedrag van € 3.309.113 (benodigde weerstandscapaciteit), wat ruim voldoende is.

Fiscale risico's

De fiscale risico's zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

4. Beschikbare weerstandscapaciteit

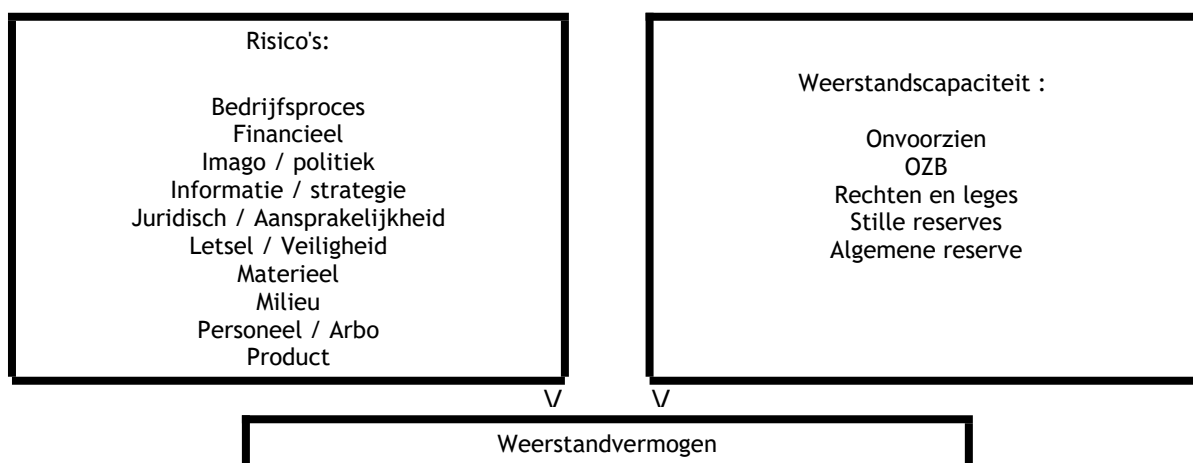
De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit in €
Onvoorzien	10.000
OZB	6.962.632
Rechten en leges	474.372
Stille reserves	1.800.000
Algemene reserve	4.724.197
Totale weerstandscapaciteit	13.971.201

5. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\begin{array}{rcl}
 \text{Ratio} & \text{Beschikbare weerstandscapaciteit} & \text{€ 13.971.201} \\
 \text{weerstandvermogen} & \frac{\text{-----}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} & = \frac{\text{-----}}{\text{€ 3.309.113}} = 4,22 \\
 = & &
 \end{array}$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

6. Verdere ontwikkelingen

In het eerste kwartaal van 2023 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en aangepast. Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Het gaat naast het benoemen van risico's ook om bewustwording en het beheersen van risico's. Door een actueler beeld van mogelijke risico's ben je in staat om tijdig hierop de beheersmaatregelen te nemen.

Berekening weerstandscapaciteit en toelichting

- Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)

Bedragen in €

1) OZB	(1)	6.962.632	
2) Rechten en leges	(2)	474.372	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit		7.437.004	
3) Onvoorzien	(3)	10.000	
Weerstandscapaciteit exploitatie			7.447.004

- Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)

Bedragen in €

4) Algemene reserve	(4)	4.724.197	
5) Stille reserves	(5)	1.800.000	
Weerstandscapaciteit vermogen			6.524.197

Totale Weerstandscapaciteit			13.971.201
------------------------------------	--	--	-------------------

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 4,1 miljard. De belastingcapaciteit is berekend op ca. € 6.000.000.

Omschrijving	WOZ-waarde 2024 waardepeildatum 15/08/2024 Bedragen in €	Opbrengst OZB Texel 2025 Bedragen in €	% toelating art. 12 gemeenten volgens coelo 2024	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten Bedragen in €	Onbenutte belasting- capaciteit OZB Bedragen in €
1) OZB woningen	4.253.410.225	1.258.089	0,1614%	6.865.004	5.606.915
2) OZB niet woningen	739.910.011	898.962	0,1614%	2.254.679	1.355.717
Totaal	4.993.320.236	2.157.051		9.119.683	6.962.632

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter de leges zijn op dit moment niet kostendekkend. Op basis van het kostendekkenheidspercentage van 2025 (76,00) is de heffingsruimte berekend op € 474.372 (zie voor nadere toelichting paragraaf G lokale lasten).
3. Voor onvoorziene uitgaven is € 10.000 beschikbaar.
4. Het saldo van de algemene reserve is na verplichtingen opgenomen in deze programmabegroting 2025 zijnde € 4.724.197.

De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2022 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2022. Dit bedrag is onveranderd overgenomen uit deze nota.

Kengetallen: Beoordeling van de financiële positie:

Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk om zowel naar de exploitatie als naar de balans te kijken. Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk hoe de gemeente er financieel voorstaat en in hoeverre de gemeente in staat is om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen. De kengetallen zijn uitgerekend op basis van de cijfers van de vastgestelde jaarrekening 2023 en de vermoedelijke uitkomsten van het lopende jaar en het begrotingsjaar.

Kengetallen	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Netto schuldquote	61%	82%	96%	127%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	56%	79%	90%	120%
3. Solvabiliteitsratio	37%	25%	30%	24%
4. Structurele exploitatieruimte	4%	3%	3%	0%
5. Grondexploitatie	1%	2%	0%	0%
6. Gemeentelijke belastingen (voor vergelijking andere gemeenten)	77%	95%	83%	83%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven. Dit jaar is naast het cijfer van de programmarekening drie begrotingsjaren opgenomen ter vergelijking.

Via deze link kengetallen kunt de u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

1. Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto-schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen. De netto-schuldquote gaat stijgen in de loop van der tijd. Bij een percentage van hoger dan 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. In de begroting is meerjarig rekening gehouden met de rentelasten van de toenemende schuld.
2. Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de gemeente. De

solvabiliteitsratio programmabegroting 2025 is 30% en ten opzichte van het landelijk gemiddelde 2024 (ca. 40%) lager.

3. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte is voor 2025 nog 3%. In 2026 is deze ruimte er niet meer. Dit komt onder andere door de verlaging van de algemene uitkering v.a. 2026.

4. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft de omvang van de boekwaarde van de grond ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting weer.

Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie gering. De lopende grondexploitaties hebben een lage boekwaarde. Daarnaast wordt er conform de richtlijnen van de BBV een voorziening getroffen indien een grondexploitatie negatief is.

5. Omvang gemeentelijke belasting (in relatie tot andere gemeenten)

Met dit kengetal wordt inzicht gegeven hoe de gemeentelijke belastingen van een gezin zijn ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Bij de berekening voor Texel is rekening gehouden met het gemiddelde OZB tarief (gemiddelde WOZ waarde € 395.000), het tarief afvalstoffen en rioolheffing. Uit deze berekening komt dat de gemeentelijke belastingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde 17% lager is.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De netto-schuldquote blijft in 2025 onder de 100% en blijft binnen de 130% (advies VNG).
- De solvabiliteitsratio neemt af maar is nog ruim boven de minimaal nodig solvabiliteit van 20% en kan ruim aan alle verplichtingen voldoen.
- De gemeente scoort nog een plus op de exploitatieruimte in 2025 waardoor nog ruimte voor tegenvallers. De daaropvolgende jaren wordt dat beduidend minder.
- De gemeente heeft op dit moment de volgende grondexploitaties; Oosterend, Oudeschild, de Cocksdoorp, Jan Drijverschool, Marsweg, Den Burg Oost, Gezondheidsplein en De Kompas. Het risico is klein omdat de nog lopende grondexploitaties geen hoge boekwaarden hebben en/of er een voorziening is getroffen.
- Een gezin van Texel betaald per saldo minder belasting dan landelijk gemiddeld. Dit komt door een laag OZB-tarief en een hogere belasting afvalstoffen en riool. Door het lage OZB-tarief is er potentiële belastingruimte om financiële tegenslagen op te kunnen vangen.

Meerjarige balans (bedrag * € 1000)

Activa	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Vaste activa						
Materiële vaste activa	97.464	125.000	137.630	141.483	142.567	140.496
Financiële vaste activa	4.862	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000

Vlottende activa						
Vorraden	1.401	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Uitzettingen	9.198	7.500	7.000	7.000	7.000	7.000
Liquide Middelen	462	0	750	200	800	200
Overlopende activa	10.790	5.784	5.839	5.839	5.839	5.839
Totaal generaal	124.177	143.284	156.219	159.522	161.206	158.535

Meerjarige balans (bedrag * € 1000)

Passiva	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Vaste passiva						
Eigen vermogen	46.494	43.152	37.679	36.262	35.947	35.947
Voorzieningen	13.582	12.609	10.874	12.738	12.852	12.852
Schulden langer dan 1 jaar	53.473	70.121	85.415	90.522	92.407	89.736
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jaar *****	4.872	10.000	12.251	10.000	10.000	10.000
Overlopende passiva	5.756	7.402	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal generaal	124.177	143.284	156.219	159.522	161.206	158.535

Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen

Onderhoud Openbare Ruimte en Gebouwen

Kapitaalgoederen Openbare Ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we wegen, straten en pleinen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, riool en water, het groen, maar ook de havens, sportaccommodaties, gebouwen en terreinen. Voor onderhoud van de kapitaalgoederen is er, verdeeld over alle programma's, in totaal ruim € 12.000.000 budget beschikbaar gesteld. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, rehabilitatie en reconstructie.

Het beheer van de openbare ruimte wordt uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen. Deze worden op niveau A uitgevoerd. Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt hiervoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden.

Om onze middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, monitoren we de staat van onderhoud en houden we schouwen samen met de dorpscommissies. Bij het maken van keuzes werken we zoveel mogelijk risicogestuurd.

In 2024 is er vanwege flink gestegen kosten een indexatie van budgetten verwerkt. Ook voor 2025 wordt een indexatie voorgesteld. Zonder indexering moeten alle plannen bijgewerkt en opnieuw vastgesteld worden.

Gegevensbeheer

Met het bijhouden van onze gegevens in een Geo Informatie Systeem (GIS) leggen we de basis voor de beheerplannen. Eind 2022 heeft de raad het nieuwe Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR, voorheen Gemeentelijk RioleringsPlan) vastgesteld. Naast de recent vastgestelde beheerplannen voor wegen, gebouwen en spelen, wordt op dit moment gewerkt aan een nieuw beheerplan voor groen en straatmeubilair.

Beleidskader Groen

In 2024 wordt het nieuwe beheerplan Groen vastgesteld. Het beheer wordt in eerste instantie voortgezet op huidige voet. Bij vaststelling van het nieuwe beleidsplan groen, wordt een budgetverhoging verwacht op basis waarvan we het beheer kunnen realiseren. Tegelijkertijd wordt een verandering ingezet richting meer ecologisch en klimaatadaptief groen. In samenwerking met de regio worden de gevolgen van iepziekte op Texel bestreden en wordt een gezamenlijke aanpak in gang gezet.

Beleidskader Wegen

Het nieuwe beheerplan Wegen werd in 2023 goedgekeurd door de raad. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van vijf jaar, te weten van 2024 - 2028. In het beheerplan Wegen is een overzicht opgenomen met de voorgenomen reconstructies en rehabilitaties van wegen en fietspaden. In het oog springende projecten zijn de reconstructie van de Boodtlaan en de Pontweg. Voor het onderhoud van het straatmeubilair wordt in 2025 een nieuw beheerplan ter goedkeuring aangeboden.

Opbrengsten mobiliteit

De opbrengsten van het betaald parkeren zijn de afgelopen twee jaar stabiel gebleven. Voor de programmabegroting 2025 worden de verwachte opbrengsten verhoogd door een verhoging van de parkeertarieven.

Beleidskader Gebouwen en Civiele kunstwerken

In 2024 wordt het nieuwe beheerplan Gebouwen vastgesteld. Om grote financiële verschillen te voorkomen, wordt in de onderhoudsvoorziening gespaard met een 20-jarig gemiddelde, zodat in deze cycli altijd wordt gespaard voor het groot onderhoud. Bij het bepalen van de onderhoudsstaat hanteren we de landelijk NEN-norm 2767 voor gebouwen. Bij het vaststellen van de nota is uitgegaan van onderhoudsniveau 3 (redelijk tot

goed) voor de instandhouding van het vastgoed. Onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken vindt plaats volgens het door de gemeenteraad vastgestelde beleidsplan.

Beleidskader Riolering

Eind 2022 heeft de raad een nieuw beheerplan vastgesteld. Het Texelse Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR) is een afgeleide van het riolering- en waterbeheer(s)plan, dat is opgesteld binnen de samenwerking van de Noordkop. De vervangingen lopen volgens de programmering. Het langdurige extreem natte najaar en voorjaar hebben laten zien dat het systeem robuust genoeg is om dit te verwerken. Daar waar knelpunten ontstonden in het gemeentelijke areaal zijn deze opgepakt en verholpen of opgenomen in de vervangingsplanning van de huidige planperiode.

Beleidskader Water

Het open water op Texel wordt onderhouden door particuliere eigenaren, de Gemeente en het hoogheemraadschap. Het hoogheemraadschap stelt de waterpeilen vast en heeft de verantwoordelijkheid voor het handhaven daarvan. Het belangrijkste werk voor de gemeente is het jaarlijks maaien en baggeren van watergangen. Dit onderhoud wordt deels uitgevoerd met eigen materiaal en personeel en voor een deel uitbesteed aan lokale aannemers.

De hoeveelheid beschoeiing en kademuren in het gemeentelijk water is beperkt.

Beleidskader Haven

Texel heeft drie havens: de veerhaven (Rijkswaterstaat), de NIOZ-haven en de Haven Oudeschild. De gemeente werkt voor beheer en onderhoud samen met de NIOZ-haven.

Uitgaande van het meerjarenonderhoudsplan willen we het ontwerpen, aanbesteden en uitvoeren van het groot onderhoud aan de kades, van het noordelijk havenhoofd tot aan de loswal, in één keer doen. Dit staat gepland voor de komende jaren. Op basis van een raadsbesluit in 2024 worden andere vormen van exploitatie van de gemeentelijke haven onderzocht. De resultaten hiervan worden in 2025 verwacht.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

Waar gaat het over?

Deze paragraaf gaat over ontwikkelingen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Onze voortdurend veranderende samenleving heeft een impact op de rol van de lokale overheid, die nu dynamischer en minder voorspelbaar is dan voorheen. Met het Programma Organisatie op Koers 2.0 streven we ernaar om deze flexibiliteit te bevorderen en effectief in te spelen op de veranderende behoeften en uitdagingen. De huidige situatie, gekenmerkt door veel personele wisselingen, legt extra druk op onze organisatie. Om onze ambities te realiseren in deze complexe maatschappelijke context, is verdere ontwikkeling van onze organisatie noodzakelijk. We werken aan een vernieuwd programmaplan, waarbij de focus zal verschuiven van ad-hoc-sturing naar meer gestructureerde processturing. Dit moet zorgen voor meer rust en duidelijkheid binnen de organisatie. In de voorbereiding op dit nieuwe programmaplan hebben we de afgelopen maanden onze visie, missie en kernwaarden aangescherpt. Dat heeft geleid tot een heldere boodschap: bij Gemeente Texel bouwen we samen met iedereen die hier woont, werkt, studeert en recreëert aan een toekomstbestendig Texel. In het programmaplan wordt dit volledig omschreven, kernachtig samengevat tot 'Eilandkracht', en verder uitgewerkt in drie kernwaarden: in beweging, in verbinding en in balans.

Bij deze doorontwikkeling willen we het goede behouden, zoals onze sterke werkcultuur en de korte lijnen binnen de organisatie. Tegelijkertijd streven we naar meer rolzuiverheid en een duidelijke scheiding van verantwoordelijkheden tussen raad, college en organisatie. Dit zal zorgen voor de noodzakelijke *checks and balances* binnen onze gemeente. In de afgelopen jaren hebben we gebruikgemaakt van bestaande middelen voor organisatieontwikkeling. Voor de uitvoering van het programmaplan hebben we nog geen inzicht in de eventuele extra middelen die structureel nodig zouden kunnen zijn. Daarom verzoeken wij voor 2025 om incidenteel budget voor onder andere externe advisering, het verfijnen van de uitvoering van het programmaplan, en het verkennen van mogelijke scenario's. Zodra het programmaplan is afgerond, kunnen we een doorkijk maken naar mogelijke structurele consequenties.

Communicatiebeleid

Aandachtspunten en focus 2025

De nieuwe communicatievisie is in wording. Zoals aangegeven krijgt de raad deze parallel aan de programmabegroting aangeboden. Vooruitlopend hierop, en ook vanzelfsprekend, blijft de focus gericht op de inbreng van inwoners. Met de komst van een kwartiermaker Burgerparticipatie hebben we ervaring opgedaan met de Texelse Aanpak voor Burgerparticipatie (TAB). Uit de evaluatie hiervan (RIB, d.d. 2 juli 2024) blijkt dat de TAB op een aantal punten nog onvoldoende sturing biedt om te voldoen aan het beoogde doel. Zo is meer structuur en formalisering nodig om de aanpak als vaste werkwijze in te passen, blijkt de TAB niet op alle projecten toepasbaar en is het nodig om het kennisniveau van het goed inzetten van participatie op peil te krijgen. Het vervolg van de TAB nemen we mee in de communicatievisie 2024 - 2028. De raad krijgt deze parallel aan de programmabegroting aangeboden.

In 2024 zijn de voorbereidingen voor het eerste Texelse inwonersberaad opgepakt. De formering van de groep en de bijeenkomsten starten in het najaar. Eind 2024 ontvangt de gemeenteraad het rapport met aanbevelingen van het inwonersberaad. Tot slot richten we ons op het versterken van de interne communicatie, zoals integrale advisering en communicatie. Daarnaast gaan we aan de slag met het verbeteren van het communicatiebewustzijn en het verbeteren van de communicatie over werkzaamheden in de openbare ruimte, optimalisatie van de perscommunicatie en inzet van onze socialmediakanalen en professionalisering van de arbeidsmarktcommunicatie.

Dienstverlening

Uitgangspunten

- We organiseren de dienstverlening vanuit het klantperspectief

- De gemeentewinkel is de eerste toegang voor alle klanten
- Digitale inclusie: iedereen moet online mee kunnen doen
- Texelse maat blijft : digitaal waar het kan, persoonlijk via telefoon of balie waar nodig

Beleid in ontwikkeling 2025

- Verder ontwikkelen en verbeteren van de (digitale) dienstverlening waarbij de inwoner centraal wordt gesteld en wordt bevraagd en meegenomen in de ontwikkeling en verbetering
- Verder ontwikkelen van de adviesfunctie van de gemeentewinkel richting de organisatie. De kennis over wat van waarde is voor de inwoner vormt de basis
- Zorgen dat de gemeentelijke website (inclusief gemeentelijke digitale producten zoals de formulieren) toegankelijk is voor iedereen, inclusief laaggeletterden en inwoners die digitaal minder vaardig zijn

Financieel Beleid

Kaders Programmabegroting 2025 en verder

- Inhoudelijke kaders zijn de door de raad vastgestelde beleidskaders, opgenomen per programma
- Financiële kaders zijn de Gemeentewet, het besluit begroting en verantwoording (BBV) en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel

In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de geschatte prijsindexatie van het Centraal Planbureau en de cao-gevolgen voor gemeenten. De meicirculaire is opgenomen in deze begroting.

- De perspectiefnota die aangeboden is aan de raad

Uitgangspunten

- Bezinning op de gemeentelijke taken dient voortdurend plaats te vinden
- De gemeentebegroting dient jaarlijks sluitend en overzichtelijk te worden aangeboden
- Structurele lasten dekken met structurele baten
- Overgebleven budgetten gaan terug naar algemene middelen
- Overheveling alleen als dit goed is gemotiveerd
- Terughoudend beleid ten aanzien van verhogingen van lokale belastingen en heffingen
- Bij voorkeur niet meer dan trendmatige verhogingen
- Blijvende aandacht voor beïnvloedbaarheid van de kosten Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, Omgevingsdienst NHN en Veiligheidsregio)
- Externe onderzoeken tot een minimum beperken

Beleid in ontwikkeling 2025

- Verbijzonderde interne controle (VIC). Het tweede jaar dat het college een rechtmatigheidsverklaring afgeeft. We evalueren de werkwijze over 2024 en verbeteren het proces
- Bestuursopdracht Planning en Control
- Horizontaal toezicht belastingdienst

Onderzoek artikel 213a

Het voornemen is om in 2025 een onderzoek te doen naar de afvalstoffenheffing en de uitvoering van het minimabeleid.

Met de Auditcommissie worden de te onderzoeken onderwerpen afgestemd en over de voortgang gesproken.

Rechtmatigheid

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) dat “de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen”.

In de programmabegroting worden de kaders voor de rechtmatigheid neergelegd.
In de programmarekening legt het college een rechtmatigheidsverklaring af over het afgelopen boekjaar.

Het is voorgeschreven dat rechtmatigheid en de rapportage hierover dient te worden opgenomen in de bedrijfsvoering paragraaf. De rapportage dient conform de standaardtekst van de commissie BBV plaats te vinden.

Onderdelen hierin zijn:

- het door de raad vastgestelde normenkader,
- de controlematerialiteit, conform de minimumeisen van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden;
- de rapportage materialiteit, met een ondergrens van € 25.000;
- een overzicht van en toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden en de bijbehorende ministeriële regelingen, als deze voorkomen;
- de rapportage van het veelvuldig niet naleven van normen uit de gids proportionaliteit en/of slechte documentatie of naleving hiervan, als deze voorkomen;
- geconstateerde fraude door eigen medewerkers, als dit voorkomt.

Interbestuurlijk toezicht

De provincie Noord-Holland heeft een wettelijke taak op het houden van toezicht op gemeenten. Dit betreft een viertal risicodomeinen. Via deze link kunt u dit bekijken:[interbestuurlijk toezicht](#)

1. **Financiën**
Specifiek toezicht op de financiële positie van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen
2. **Informatiebeheer**
Toezicht op het informatie- en archiefbeheer
3. **Huisvesting verblijfsgerechtigden**
Toezicht op tijdige huisvesting van verblijfsgerechtigden bij gemeenten
4. **Omgevingsrecht**
Toezicht en handhaving met een focus op de onderdelen milieu, bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening

Informatisering

Uitgangspunten

- Het informatiebeleidsplan 2023-2027 is de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT
- We volgen initiatieven voor verdere digitalisering en samenwerking vanuit de Digitale Agenda 2020
- We zorgen voor een veilige omgang met gegevens (informatiebeveiliging) en voldoen aan privacywetgeving
- We houden rekening met digitale toegankelijkheid bij al onze digitale toepassingen
- We houden de ICT-omgeving op orde en zorgen dat die toekomstbestendig is

Beleid in ontwikkeling 2025

- Verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening op basis van het geactualiseerde informatiebeleidsplan
- Uitvoeren beveiligingsmaatregelen uit wet- en regelgeving waaronder Baseline Informatiebeveiliging Overheid versie 2(BIO2), Nis 2, Omgevingswet, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Suwinet, AVG, BRP en DigiD
- Geautomatiseerd controleren van de beveiliging van het netwerk om te beschermen tegen aanvallen van buitenaf

Juridisch kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten

- We hanteren een informele aanpak om geschillen op te lossen. We doen dit door met partijen in gesprek te gaan en te verkennen of er een andere oplossing mogelijk is dan via de weg van bezwaar en beroep

- In 2022 is besloten dat we drie jaar doorgaan met de samenwerking met Hollands Kroon voor de behandeling van bezwaren. De samenwerking verloopt naar wens. In 2025 volgt een besluit over het al dan niet voorzetten hiervan
- Om de procedure sneller en laagdrempelig te maken, handelen we bezwaren waar geen derde-belanghebbende(n) bij betrokken zijn af via ambtelijk horen
- We houden onze verordeningen actueel en zorgen voor een helder werkproces

Beleid in ontwikkeling 2025

- Versterking van de informele aanpak door deze meer structureel te maken, en verder in de organisatie te waarborgen
- Project juridische kwaliteitszorg door aan te sluiten bij inwerktraject nieuwe medewerkers. Inzetten op consulentschap richting de andere teams, zodat vroegtijdig juridische risico's in beeld zijn
- Verbetering van het proces van klachtenafhandeling is organisatie breed uitgezet en gewaarborgd in het werkproces

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 trad de Wet open overheid (de Woo) in werking, als vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (de Wob). Nog meer dan voorheen wil de wetgever transparantie en openheid van de verschillende overheden bevorderen. Voor de gemeente betekent dit concreet dat we op twee vlakken moeten zorgen dat we aan de wet voldoen:

- De actieve openbaarmaking: we maken uit onszelf informatie openbaar. Op termijn op een landelijk platform, maar zo lang dat er nog niet is volstaan andere digitale kanalen, zoals onze website
- De passieve openbaarmaking: op verzoek maken we documenten openbaar over een bestuurlijke kwestie

Voor beide vormen van openbaarmaking is het erg belangrijk dat onze informatiehuishouding op orde is. Doordat wij al werken met een digitaal zaakstelsel, levert dit voor Texel geen probleem op.

In 2023 zijn negentien Woo-verzoeken ingediend en afgehandeld.

De wet wordt verder gefaseerd ingevoerd. Op dit moment kunnen wij voldoen aan wat nu is vereist. In de regio Noordkop werken we samen op het niveau van kennisuitwisseling. In 2024 is een nieuwe Woo-module in gebruik genomen op onze website en is een Woo-coördinator aangewezen, en intern opgeleid, om de kennis over de Woo te vergroten in de organisatie.

Kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten

- We werken zaakgericht en digitaal en blijven deze manier van werken ontwikkelen
- We verbeteren onze processen volgens de *Lean-filosofie*, waarbij klantwaarde centraal staat
- We leren door te doen en experimenteren met verbeteringen
- We evalueren de kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering en stellen onze processen bij

Beleid in ontwikkeling 2025

- Verbreden en doorgeven van kennis van Lean en continu verbeteren
- Ontwikkelen en toepassen van verschillende Lean-methoden (zoals waardenstroomanalyses, dag- en weekstarts, Obeya en klantreizen)
- Faciliteren en ondersteunen bij de verbetering en beschrijving van bedrijfsprocessen, het begeleiden van dag- en weekstarts en ondersteuning van het managementteam (opstellen A3-jaarplan, INK-model en Obeya)
- Faciliteren en ondersteunen adoptie Microsoft 365

Personeelsbeleid

Uitgangspunten

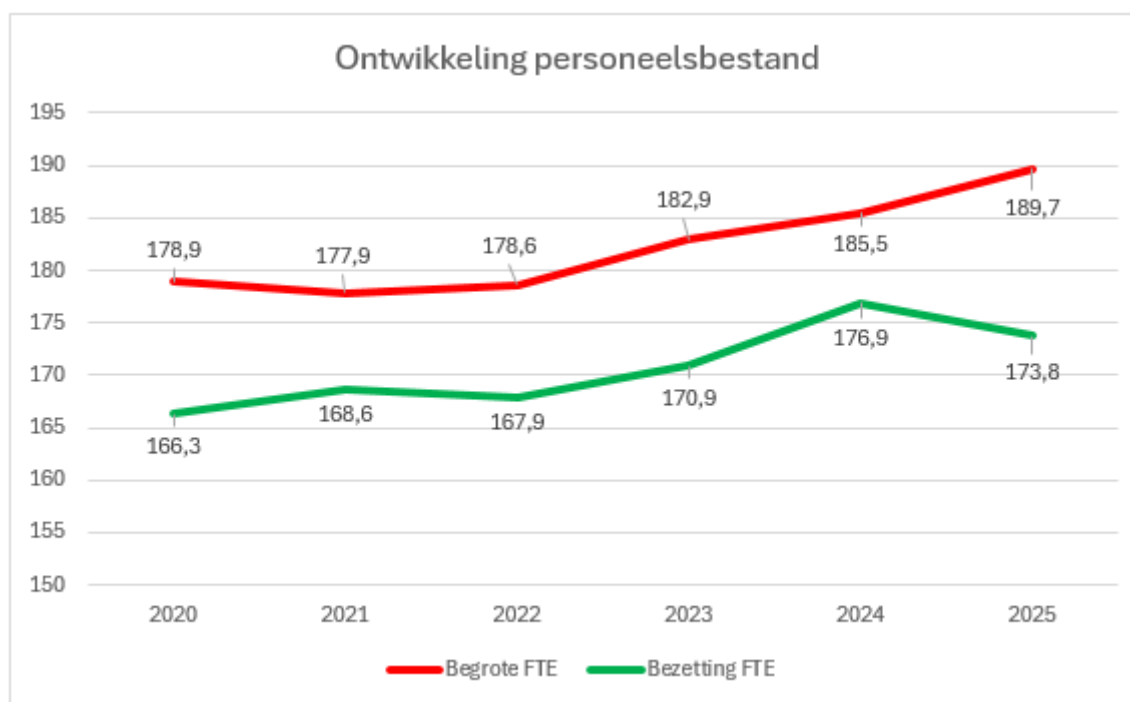
- Gemeente Texel is een aantrekkelijke werkgever voor nieuw en bestaand personeel
- We hebben een meerjarige strategische personeelsplanning, die jaarlijks wordt vertaald in een werkdocument met de specifieke activiteiten voor dat jaar
- De organisatie hanteert als overkoepelend programma 'Organisatie op Koers', waarin meerdere zaken worden opgevoerd die van invloed zijn op het personeelsbeleid, zoals de programmalijnen Hybride Werken en Medewerker 2.0

Beleid in ontwikkeling 2025

- Strategische personeelsplanning; de huidige arbeidsmarktsituatie vraagt extra inspanningen van een werkgever bij het aantrekken én het behouden van medewerkers. Hierbij is het vernieuwen / verbeteren van onze positie als werkgever op de veranderende arbeidsmarkt een belangrijk onderdeel
- Vanuit Organisatie op Koers zijn en worden programmalijnen ontwikkeld voor hybride werken en medewerker 2.0. Voor de lijn medewerker 2.0 zijn o.a. competenties, lerende organisatie en inzetbaarheid en behoud van medewerkers belangrijke thema's

De omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten

Onderstaand de ontwikkeling van het personeelsbestand waarbij de rode lijn aangeeft wat de aanwezige formatieruimte is in FTE per jaar en de groene lijn aangeeft wat de begrote bezetting is in FTE per jaar:

* Begrote formatie (peildatum rond 1 augustus voorafgaand aan het begrotingsjaar)

De omvang van de loonkosten is als volgt:

De loonkosten omvatten niet alleen de loonkosten van de FTE ruimte. We hebben ook (oud) medewerkers die gaan of gebruiken maken van de regeling vervroegd uittreden (RVU), de vergoeding voor raads- en collegeleden en pensioenen van oud collegeleden. De loonkosten zitten wel in de omvang loonkosten maar niet in de begrote FTE.

De kosten van inhuur van derden:

bedragen in €

Organisatie	2022	2023	2024 per 01/08
Inhuur tijdelijke vanwege vacatures	609.492	681.676	574.798
Inhuur vervanging bij ziekte	450.475	407.973	227.638
Projecten en overig	1.358.033	1.930.567	1.311.738
Totaal	2.418.000	3.020.216	2.114.174

Paragraaf Grondbeleid

Grondbeleid

Waar gaat het over?

Grondbeleid is een belangrijk middel om ruimtelijke ambities te realiseren. Het is geen doel op zich, maar omvat een instrumentarium om (ruimtelijke) doelen op bijvoorbeeld het gebied van wonen, werken, maatschappelijk en onderwijs te behalen.

Grondbeleid biedt een gereedschapskist met verschillende privaatrechtelijke, publiekrechtelijke en financiële instrumenten. Hiermee handelt de gemeente op de grondmarkt. Hoe en waarvoor de instrumenten worden gehanteerd, staat beschreven in onze Nota Grondbeleid met en voor elkaar. Hierin staan ook de politieke keuzes waarmee de gemeente inspeelt op veranderingen in de maatschappelijke en economische context. In deze paragraaf grondbeleid komen de volgende onderwerpen aan bod:

1. Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes
2. Uitgiftebeleid
3. Grondexploitatierisico's
4. Overzicht lopende grondexploitaties

Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes

De instrumenten van grondbeleid (zoals grondvererving, gronduitgifte en exploitatieplan) veranderen minder snel dan de beleidskeuzes. De beschrijving hiervan hoeft dan ook minder vaak geactualiseerd te worden en is opgenomen in de Nota Grondbeleid met en voor elkaar.

De algemene doelstelling van het grondbeleid is grotendeels ongewijzigd. De gemeente handelt op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Denk aan een evenwichtig woningbouwprogramma, de ontwikkeling van landschappelijke en stedenbouwkundige waarden, bevordering van de doorstroming en veiligheid van het verkeer, en stedelijke vernieuwing om de vitaliteit van woonkernen te vergroten.

Uitgiftebeleid

Wanneer de gemeente gronden uitgeeft, is het uitgangspunt dat hiervoor een marktconforme grondprijs wordt gerekend. Dit gebeurt voornamelijk via taxaties, maar er zijn ook andere methodieken om tot grondprijzen te komen. Voor enkele functies, zoals sociale woningbouw, hanteert de gemeente bijvoorbeeld normatieve (vaste) grondprijzen. Een nadere toelichting op het grondprijzbeleid staat in de Nota Grondbeleid.

Grondexploitatierisico's

De toekomst is onzeker. Elk plan kent verwachte resultaten en het risico dat die resultaten niet volgens planning worden gehaald. Dat geldt ook voor de productie van bouwgrond, de zogenaamde grondexploitatie. Belangrijkste voorbeelden van grondexploitatierisico's zijn:

- **Planontwikkeling**
De grondexploitatiebegrotingen kennen verschillende gradaties van detaillering. Algemeen gestelde plannen worden doorgerekend aan de hand van kengetallen voor grond- en vastgoedexploitatie. Bovendien wordt gewerkt met aannames ten aanzien van de procesgang. Bij de start van de grondexploitatie zijn er dus nog veel onzekerheden. Tijdens de uitvoering van de projecten ontstaat beter zicht op verwachte kosten en opbrengsten en de fasering daarvan. Dan ontstaan deelbegrotingen met meer detail op basis waarvan nauwkeuriger voorspellingen gedaan kunnen worden. Gaandeweg de uitvoering van het project daalt het risico.
- **Conjunctuur- en renteontwikkelingen**
Conjunctuur- en renteontwikkelingen kunnen leiden tot vertraging van de verkoop en ook renteverliezen met zich mee brengen. Vanaf 2019 is de vraag op de markt voor nieuwbouw en infrastructurele werken sterk toegenomen. Het aanbod aan materiaal, materieel en menskracht is in het afgelopen decennium teruggelopen en dat leidt tot forse prijsstijgingen en oplopende uitvoeringstermijnen. De bouwkosten stijgen sneller dan de verkoopprijzen van woningen en daardoor komen de grondprijzen van met name sociale woningbouw onder druk te staan. Grondexploitaties hebben te lijden onder stijgende kosten voor bouw- en woonrijp maken en strengere milieueisen.
- **Milieu en archeologie**
Milieurisico's liggen in hoge kosten van te saneren grondvervuiling of maatregelen ter bescherming van

flora en fauna. Archeologische risico's liggen in kostbare onderzoeken naar de oudheidkundige staat van de bodem.

- **Zienswijzen en bezwaren**
Zienswijzen en bezwaren leveren vertraging op in het planontwikkelingsproces.
- **Planschadeclaims**
Tenslotte is er het risico van planschadeclaims. Betrokkenen kunnen claimen dat zij schade ondervinden van het project.
- **Netcongestie**
De lopende projecten kunnen nog worden aangesloten op het (over)volle elektriciteitsnet. Echter, de verwachting is dat dit vanaf 2030 niet zomaar meer mogelijk is.

Beheersing risico's

Tweemaal per jaar wordt voor alle grondexploitaties een verwachting voor de resterende looptijd gemaakt, zowel bij de programmarekening als bij de Programmabegroting. Bij deze actualisaties worden de in het verleden gehanteerde uitgangspunten beoordeeld en waar nodig bijgesteld. Op basis van de bijgestelde verwachtingen wordt het verwachte eindresultaat bepaald. Wanneer een grondexploitatie tussentijds significant wijzigt, adviseert het college de raad aan de hand van een tussentijdse herberekening. Bij het in exploitatie nemen van gronden of bij afsluiting van grondexploitaties wordt de gemeenteraad geadviseerd. Als een grondexploitatiebegroting ter besluitvorming wordt aangeboden, geeft het college daarbij aan hoe deze begroting zich verhoudt tot de andere lopende grondexploitaties en het geconsolideerde totaal.

Overzicht lopende grondexploitaties

Momenteel zijn er acht lopende grondexploitaties, hieronder wordt aangegeven wat de verwachte einddatum is.

Bouwgrond in exploitatie	Peildatum 01.01.2024 prognose einddatum	Peildatum 01.07.2024 prognose einddatum
Oosterend	31-12-2025	Verschoven naar 31-12-2026
Oudeschild	31-12-2025	Ongewijzigd
De Cocksdorp	31-12-2025	Verschoven naar 31-12-2026
Marsweg	31-12-2025	Ongewijzigd
Jan Drijverschool	31-12-2025	Ongewijzigd
Den Burg Oost	31-12-2025	Verschoven naar 31-12-2024
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	31-12-2025	Verschoven naar 31-12-2026
De Kompas	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025

Hieronder vindt u een overzicht van de boekwaarden en eindwaarden op 1 januari 2024 en 1 juli 2024. Daarnaast staat het verschil tussen de boekwaarden en eindwaarden op beide data aangegeven.

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 1 juli van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen, een overigens normale situatie bij grondexploitaties waarbij de kosten (bijna) altijd voor de baten uitgaan.
- Een negatief bedrag bij resultaat is voordelig. Dit is het bedrag dat de gemeente verwacht over te houden

bij afsluiting van de grondexploitatie. Als er sprake is van een verwacht tekort dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen.

Eindwaarden grondexploitaties

Bedragen x €1.000

Grondexploitatie	Boekwaarde 01-01-2024		Boekwaarde 01-07-2024		Boekwaarde verschil
Oosterend	166	N	194	N	28 N
Oudeschild	-339	V	-278	V	61 N
De Cocksdorp	83	N	85	N	2 N
Jan Drijverschool	-227	V	143	N	370 N
Flexwoningen Marsweg	-891	V	-1.435	V	-544 V
Den Burg Oost	1.620	N	1.711	N	91 N
Gezondheidsplein	68	N	71	N	3 N
De Kompasschool	575	N	-190	V	-765 V
Totaal	1.055		301		-754

Grondexploitatie	Eindwaarde 1-01-2024	0	Eindwaarde 01-07-2024		Eindwaarde verschil
Oosterend	623	N	635	N	12 N
Oudeschild	37	N	38	N	1 N
De Cocksdorp	73	N	80	N	7 N
Jan Drijverschool	821	N	827	N	6 N
Marsweg	1.587	N	1.564	N	-23 V
Den Burg Oost	1.061	N	1.081	N	20 N
Gezondheidsplein	175	N	191	N	16 N
De Kompasschool	-60	V	-74	V	-14 V
	4.317		4.342		25

Grondexploitaties buitendorpen

Op zowel de locaties in Den Hoorn en Oudeschild loopt het bouwrijp maken inmiddels voorspoedig. Bijna alle gronden zijn inmiddels verkocht en geleverd. De werkzaamheden verlopen volgens planning en de verwachting is dat in 2025 het woonrijp maken van de locaties wordt afgerond. De eindwaardes van de grondexploitaties blijven nagenoeg gelijk.

Over de locaties in Oosterend en De Cocksdorp bestond tot voor kort nog onzekerheid, maar inmiddels is duidelijk dat ook hier het bouwrijp maken kan beginnen. De verwachting is dat in 2025 het bouwrijp maken klaar is en de gronden worden verkocht. Met de huidige inzichten lijkt het erop dat het woonrijp maken wellicht iets doorloopt in 2026, dus de einddatum van deze grondexploitaties is met een jaar opgeschoven. Dit leidt tot wat verschillen in rente en indexatie, maar ook voor deze grondexploitaties veranderen de eindwaardes slechts gering.

Flexwoningen Marsweg

De grondexploitatie voor de flexwoningen Marsweg is halverwege 2022 opgesteld en eind 2022 vastgesteld. De planontwikkeling verloopt hier sneller dan bij de andere grondexploitaties om zo snel mogelijk aan de behoefte

aan betaalbare woningen op Texel te voldoen. Om dit mogelijk te maken, heeft de gemeente WBI-subsidie ontvangen. De werkzaamheden verlopen vooralsnog volgens planning en de kosten blijven binnen het budget. De grondexploitatie blijft ten opzichte van de vastgestelde versie nagenoeg gelijk. Er is alleen sprake van een klein positief verschil in rente en indexatie.

Den Burg-Oost

Dit project is inmiddels grotendeels afgerond. De kosten om het project op te leveren zijn nog iets hoger dan verwacht. De verwachting is dat de grondexploitatie eind 2024 kan worden afgesloten.

Gezondheidsplein

De plannen voor het Gezondheidsplein zijn grotendeels ongewijzigd. Wel is de verwachting dat het bouw- en woonrijp maken een jaar zal doorschuiven. De einddatum verschuift daardoor naar 2026, wat een negatief effect heeft door extra indexatie en rentelasten.

De Kompasschool

De gronden voor de CPO-kavels zijn inmiddels verkocht. De laatste werkzaamheden worden uitgevoerd en lopen iets uit in 2025. Daarmee verschuift de einddatum van de grondexploitatie met een jaar. Doordat de grondopbrengsten binnen zijn, wordt de kasstroom van de grondexploitatie positief en worden rentebaten gerealiseerd. Hierdoor is de eindwaarde wat toegenomen.

Overzicht lopende grondexploitaties

In grondexploitaties kunnen diverse risico's optreden. Voorbeelden zijn vertraging van uitgifte, hoger uitvallende kosten of juist kansen door hogere opbrengsten. Om meer inzicht te geven in de mogelijke uitkomsten van de grondexploitaties, rekening houdend met verschillende risico's, is bij de actualisatie voor elke grondexploitatie een risicoanalyse gedaan op basis van de Monte Carlo-systematiek. De Monte Carlo-analyse is een simulatietechniek waarbij een proces vele malen, in dit geval tienduizend keer, wordt gesimuleerd met telkens andere startcondities. Van tevoren worden de bandbreedtes voor deze startcondities bepaald. Bijvoorbeeld: de kostenstijging kan mee- of tegenvallen. De uitgevoerde risicoanalyse hield rekening met de volgende risico's:

- Kostenstijging van -1% tot 2%
- Opbrengstenstijging van 0% tot 1%
- Rentestijging van -0,5% tot 0,5%
- Projectvertraging van één jaar

Onderstaand zijn de resultaten samengevat:

Bedragen x €1.000

Project	Onderkant bandbreedte	Uitgangspunt	Bovenkant bandbreedte
Flexwoningen Marsweg	-1.672	-1.564	-1.554
Oosterend	-673	-635	-625
Oudeschild	-67	-38	-34
De Cocksdorp	-107	-80	-73
Jan Drijverschool	-850	-827	-825
Den Burg Oost	-1.104	-1.081	-1.077
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	-212	-191	-185
De Kompas	72	74	75

Paragraaf Financiering

Financiering

Waar gaat het over?

De gemeente zorgt ervoor dat er voldoende geld is om tijdig de uitkeringen, subsidies, facturen van derden, salarissen enzovoort te betalen. Naast de inkomsten van het Rijk en gemeentelijke belastingen zijn hiervoor ook kort- en langlopende leningen nodig. Financiële risico's moeten we hierbij voorkomen. De wettelijke kaders van de kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn hierin ondersteunend. Verderop in deze paragraaf gaan we hierop in.

Verder wordt inzicht gegeven in de financieringsbehoefte en de huidige en toekomstige leningenportefeuille, trends en ontwikkelingen, EMU-saldo en renteresultaat.

Beleid

Het wettelijk kader ligt vast in de volgende regelgeving: Wet financiering decentralisatie overheden (Wet Fido), Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof), Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Aanvullend hierop zijn de interne regels van het treasury statuut van toepassing, die dan voornamelijk betrekking hebben op het beleid van lenen en verstrekken van leningen.

Er wordt pas geld geleend als dit nodig is. De gemeente financiert zoveel mogelijk via interne financieringsmiddelen, zoals reserves en voorzieningen. Pas wanneer deze middelen zijn ingezet, wordt geleend.

Betalingsverkeer/Schatkistbankieren

Het betalingsverkeer vindt nagenoeg alleen via de BNG Bank plaats. Decentrale overheden zijn verplicht het meerdere aan liquiditeit boven een voorgeschreven drempelbedrag in de schatkist bij het ministerie aan te houden. Het drempelbedrag voor 2025 is ca. € 1.700.000 (2% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar). De gemeente heeft hiervoor met de BNG een contract afgesloten. Hierin is opgenomen dat het maximale bedrag op de rekening-courant-rekening niet hoger mag zijn dan € 385.000. Dit betekent dat dagelijks alles boven dit bedrag automatisch wordt overgeboekt naar de schatkist en indien nodig, op ons verzoek, wordt teruggeboekt naar de BNG Bank. Voor het saldo bij de schatkist ontvangt de gemeente sinds september 2022 rente, ter hoogte van de inleenrente waartegen de Staat kan financieren op de internationale financiële markten.

Trends en ontwikkelingen

1. Rente

Het profiteren van een zeer lage rente is voorbij. De rente schommelt tussen de 3 en 4%. Er is een reëel risico dat de rente verder stijgt. Dalen en stabiliseren is ook mogelijk. De langdurige oorlog in Oekraïne kan de inflatie verder aanwakkeren. Daarnaast is de renteontwikkeling afhankelijk van het beleid van de Europese Centrale Bank.

Met een nieuw investeringsvoorstel wordt rekening gehouden met de rentelast, gereserveerd op basis van de prognose op dat moment. In de tussenrapportage en de voorbereiding van de programmabegroting wordt gekeken in hoeverre deze gereserveerde middelen ook daadwerkelijk overeenkomen met de werkelijkheid: een overschot wordt ingeleverd en een eventueel tekort wordt aangevraagd.

2. Toenemende schuld

Lenen is onvermijdelijk. Er wordt veel geïnvesteerd in infrastructuur, een cultuurcentrum, het bouwen van woningen in de Mars-Noord enzovoorts. Daarnaast verstrekt de gemeente leningen aan maatschappelijke verenigingen en inwoners voor o.a. starterwoningen, zonnepanelen, duurzaam en langer thuis en toekomstbestendig wonen. Voorlopig wordt meer geleend dan afgelost en blijft de schuld de komende tijd stijgen. Deze stijging is van invloed op de ratio's als schuldquote en solvabiliteit. Hierover meer in de paragraaf weerstandsvermogen.

Daarnaast neemt de gemeente een achtervangpositie in via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor leningen die de Stichting Woontij aangaat. Zo werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van sociale volkshuisvesting. Het financiële risico is verwaarloosbaar.

Renterisico

De wetgever heeft twee instrumenten gedefinieerd om het renterisico te toetsen en te beheersen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- **Kasgeldlimiet** (renterisico vlottende schuld)

Deze limiet stelt een grens aan de korte financiering om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen. Gemeenten mogen slechts een beperkt deel van de begroting met kort geld financieren, omdat een langere vastlegging van leningen voor een voorspelbare rentelast zorgt. De bovengrens van de kasgeldlimiet is gesteld op een bedrag ter grootte van een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting bij aanvang van het jaar.

De kasgeldlimiet van de gemeente is voor het jaar 2025 ca. € 7.000.000. Dit wil zeggen dat de gemiddelde omvang van de kortlopende schulden per kwartaal (peildatum eerste dag van iedere maand) met een looptijd van maximaal een jaar niet hoger mag zijn dan dit bedrag over meer dan twee kwartalen. Om dit te voorkomen, moet tijdig een langlopende lening worden aangetrokken.

- **Renterisiconorm** (vaste schuld)

Gemeenten lopen risico's als de rente van vaste schuld wordt aangepast door herfinanciering. Deze norm heeft dus betrekking op leningen met een looptijd langer dan een jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.

Het doel van deze norm is dat de leningenportefeuille met een gezonde spreiding van herfinanciering wordt opgebouwd, om te voorkomen dat door aflossingen en renteherzoningen grote schokken optreden in de omvang van de rente die de gemeente moet betalen.

In de volgende tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie, op basis van de huidige leningenportefeuille en de verwachtingen. De gemeente Texel voldoet meerjarig aan deze norm.

(bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028
Begrotingstotaal	84.223	74.999	74.130	74.312
Percentage bij ministeriële regeling	20%	20%	20%	20%
Rente risiconorm (20% van begrotingstotaal)	16.845	15.000	14.826	14.862
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	4.706	5.393	6.115	6.671
Ruimte over (rente risiconorm - renterisico)	12.139	9.607	8.711	8.191

Liquiditeitsplanning, financieringsbehoefte en leningenportefeuille

(bedragen x € 1.000)

	2024 sept.-dec.	2025	2026	2027	2028
Liquide middelen	11.500	0	750	200	800
Saldo operationele activiteiten	3.300	6.000	7.935	9.100	9.700
Investerings	-23.000	-18.750	-11.250	-7.800	-5.000

Saldo financieringen	-1.800	-6.500	-7.735	-8.700	-9.300
Consolidatie (lenen langer dan 1 jaar)	10.000	20.000	10.500	8.000	4.000
Totaal	0	750	200	800	200

- Leningenportefeuille

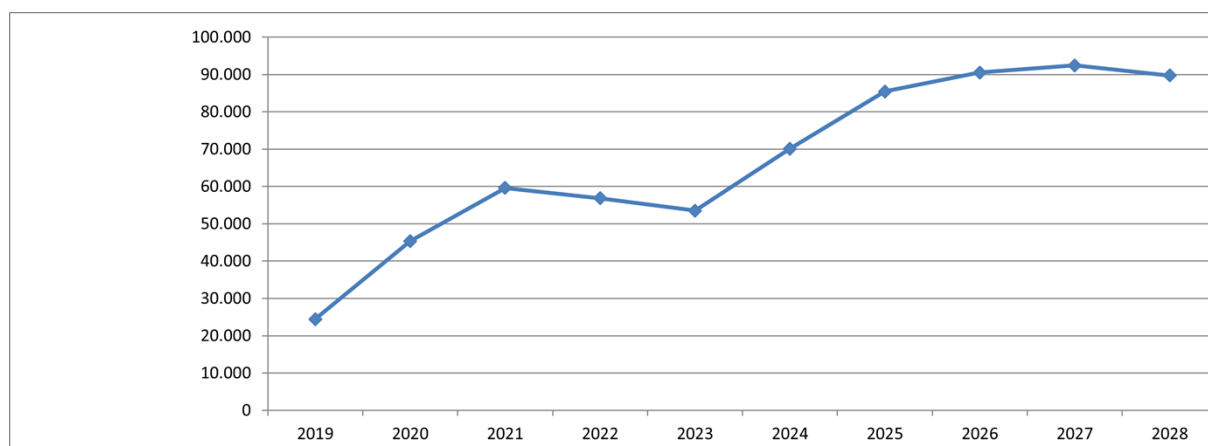
bedragen x € 1.000)

Bedrag lening	Rente	Loop tijd	Boekwaarde Lening 1/1/2025	Rente Bedrag 2025	Aflossing 2025	Boekwaarde 31/12/2025	Boekwaarde 31/12/2026	Boekwaarde 31/12/2027	Boekwaarde 31/12/2028
3.400	4,120 %	2006-2046	2.498	102	72	2.426	2.351	2.273	2.192
11,200	4,135 %	2006-2046	8.236	340	236	8.000	7.753	7.496	7.229
9.800	4,270 %	2006-2047	7.454	311	197	7.257	7.051	6.837	6.614
10.000	3,250 %	2010-2025	667	11	667	0.000	0.000	0.000	0.000
10.000	0,365 %	2020-2035	7.333	25	667	6.666	6.000	5.333	4.667
12.000	0,250 %	2021-2041	10.200	24	600	9.600	9.000	8.400	7.800
8.000	0,280 %	2021-2041	6.800	19	400	6.400	6.000	5.600	5.200
8.000	2,440 %	2022-2037	6.933	165	533	6.400	5.867	5.334	4.800
10.000	2,820 %	2024-2039	10.000	280	667	9.333	8.667	8.000	7.333
Totalen huidige situatie			60.121	1.277	4.039	56.082	52.689	49.273	45.835
10.000	prognose 3,500 %	2024-2039	10.000	73	667	9.333	8.667	8.000	7.333
20.000		2025-2040	0	0	0	20.000	18.666	17.334	16.000

10.500		2026-2041	0	0	0	0	10.500	9.800	9.100
8.000		2027-2041	0	0	0	0	0	8.000	7.467
4.000		2028-2042	0	0	0	0	0	0	4.000
Totalen naar verwachting			70.121	1.350	4.706	85.415	90.522	92.407	89.735

In grafiek gezet ziet het verloop van de leningenportefeuille er dan als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

EMU-saldo

Het Economisch en Monetaire Unie saldo (EMU-saldo) is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. De uitgaven van Texel tellen mee in het Nationale EMU-saldo. Er is een verschil tussen exploitatie- en EMU-saldo. In het EMU-saldo zijn bijvoorbeeld wel investeringsuitgaven opgenomen, maar afschrijvingen en toevoegingen aan reserves en voorzieningen niet. Met andere woorden: het EMU-saldo is feitelijk een liquiditeitsoverzicht. Onderstaande tabel toont het effect van de gemeente Texel op het EMU-saldo van Nederland aan. Het verplichte schatkistbankieren zorgt voor een lager EMU-Saldo van Nederland.

In 2024 laat de gemeente op basis van de actuele begrotingscijfers 2024 en de nog uit te voeren investeringen tot en met 2024 een fors financieringstekort zien. Op rekeningbasis zal dit tekort echter (veel) lager zijn. Niet alle geplande investeringen tot en met 2024 worden in 2024 (volledig) uitgevoerd. In de praktijk zal zich dus het gepresenteerde financieringstekort 2024/2025 over meerdere jaren uitspreiden.

Ook in 2025 is er een financieringstekort op basis van de begroting en het investeringsplan 2025. Hier geldt hetzelfde als voor het jaar 2024. Het tekort wordt in de praktijk verdeelt over meerdere jaren.

(bedragen x € 1.000)

	2024 actueel	2025	2026	2027	2028
Exploitatiesaldo	2.017	2.210	116	459	390
Mutaties reserves per saldo	-9.339	-5.192	-1.039	-66	164
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, artikel 17c)	-7.322	-2.982	-923	393	554
+ Afschrijvingen	4.104	6.117	6.000	5.900	5.800
-/- Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd (in de praktijk zal de omvang minder zijn in 2024 en in verband met latere uitvoering investeringsplan)	-46.500	-11.250	0	0	0
Mutatie voorzieningen	-2.498	-1.692	2.692	2.692	2.692
+ Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0	0	0	0	0
+ Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
-/- Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan).	-5.296	-5.273	-795	0	0
+ Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet in exploitatie verantwoord	5.268	2.830	0	0	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	-52.244	12.250	1.590	3.601	3.662

Indien het Rijk de gemeente bericht dat alle decentrale overheden samen het collectieve aandeel in het EMU-tekort, zoals bedoeld in artikel 3, lid 6, van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF), hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is.

Toerekening rente

De rente die de gemeente intern toerekent aan de eigen producten wordt omslagrente genoemd. Deze wordt berekend op basis van de verhouding tussen de betaalde rente en het vaste activavolume, met uitzondering

van projectfinancieringen, rente grondbedrijf en annuïteiten. De omslagrente voor 2025 is berekend op 0,8% en als volgt tot stand gekomen:

(bedragen x € 1.000)

Verwachte boekwaarde vaste activa gemeente Texel per 1/1/2025	125.000
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2025	-19.000
Totaal boekwaarde vaste activa voor berekening omslagrente	106.000
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente via omslagrente	831
Percentage omslagrente	0,784%
Percentage omslagrente afgerond	0,8%

(bedragen x € 1.000)

Externe rentelasten	2.000
Externe rentebaten	-10
Saldo rentelasten en rentebaten	1.990
Rente grondexploitatie	-15
Rente projectfinanciering	-753
Rentebaat doorverstrekte lening	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.222
De aan taakvelden toe gerekende rente annuïteiten vast bedrag	-391
De aan taakvelden toe te rekenen rente omslag	-831
Renteresultaat taakveld treasury	0

Paragraaf Lokale lasten

Lokale lasten

Waar gaat het over?

De paragraaf lokale lasten gaat over welke belastingen en leges de gemeente aan inwoners, bedrijven en anderen oplegt en wat de jaarlijkse opbrengsten hiervan zijn.

Inwoners en ondernemers op Texel dragen met het betalen van lokale belastingen en heffingen bij aan het welzijn, de leefbaarheid en de voorzieningen op ons eiland. Deze lokale belastingen en heffingen noemen we lokale lasten en zijn een belangrijk onderdeel van onze opbrengsten. Het geheel van lokale lasten is opgenomen in de belastingverordeningen die door de raad zijn vastgesteld. De hoogte van deze lokale heffingen hangt gedeeltelijk af van de ambities van de gemeente: hoe groter de ambities van het bestuur, hoe meer opbrengsten nodig zijn voor de uitvoering.

Bij lokale lasten onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier meteen een tegenprestatie tegenover staat
- Retributies (verplichte betalingen) heffen we als we een van onze bezettingen beschikbaar stellen. Of als we een dienst verlenen aan een persoon of onderneming . Bijvoorbeeld marktgelden
- Leges zijn vergoedingen voor kosten die we maken voor administratieve handelingen. Bijvoorbeeld een paspoort aanvragen of vergunningen verstrekken

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Trends en ontwikkelingen

- Als basis wordt de verwachting van het Centraal Planbureau, zoals opgenomen in de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds genomen. Het Centraal Planbureau voorspelt een inflatie van 2,3% voor 2025. Het voorstel is om de belastingen, heffingen en tarieven dienovereenkomstig met 2,3% te verhogen
- De vastgoedprijzen vertonen in 2024 opnieuw een stijgende trend. De verwachting is dat deze waardeinstijging zich zal vertalen in hogere waarderingen voor 2025

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) die op 1 januari 2024 in werking zijn getreden, hebben gevolgen voor de lasten en baten van de leges. Voor de bouwactiviteiten wijzigt er veel door minder vergunningplichten en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die tegelijkertijd in werking treedt. Er is een knip gemaakt tussen een bouwtechnisch deel en een ruimtelijk deel. Voor beide kan een omgevingsvergunning nodig zijn, maar er zijn ook veel bouwwerken vergunningsvrij. De bouwtechnische toets en het toezicht voor de gevolgklasse 1 (alleen nieuwbouw) worden niet meer uitgevoerd door de gemeente (dus lagere legeskosten). Gevolgklasse 1 zijn simpele constructies waarbij de gevolgen beperkt zijn als er iets gebeurt, zoals woningen en eenvoudige bedrijfsgebouwen. Deze werkzaamheden verschuiven naar een private marktpartij, de kwaliteitsborger. Hieruit kunnen nog wel handhavingstaken volgen, omdat de gemeente eindverantwoordelijk blijft. Waarschijnlijk zal de Wkb per 1 juli 2025 in werking treden voor verbouwingen in gevolgklasse 1. Op Texel vallen de meeste bouwactiviteiten in gevolgklasse 1.

De Omgevingswet stelt de gemeente voor diverse financiële keuzes. Bijvoorbeeld het wel of niet leges heffen voor een vooroverleg bij een aanvraag Omgevingswet, de keuze om de tariefstelling van de ruimtelijke toets te koppelen aan de bouwsom (huidige situatie) of hiervoor een andere heffingsmaatstaf te hanteren. Nieuw is dat gemeenten leges kunnen gaan heffen voor milieubelastende activiteiten, zoals bodemsaneringen, maar hier is nog geen besluit over genomen. Alleen bij de vergunningplichten is legesheffing mogelijk. De VNG heeft een model-legesverordening opgesteld, maar dit betreft een uitgebreid cafetariamodel, waarin nog veel keuzes zijn te maken door de gemeente.

Voor 2024 is een legesverordening vastgesteld met de beschikbare kennis van toen. In de eerste maanden van 2024 zijn nog veel aanvragen uit 2023 afgehandeld, waarop de legesverordening uit 2023 van toepassing was. Een duidelijk beeld over aantallen aanvragen voor de verschillende activiteiten die zijn ingediend onder de Omgevingswet ontbreekt op dit moment nog. Daarnaast zijn processen nog niet helemaal ingericht en moeten de medewerkers leren om te gaan met de nieuwe wetgeving. Dit bemoeilijkt het vaststellen van kengetallen voor het behandelen van de aanvragen en daarmee ook de hieraan gekoppelde leges. Uit de eerste bevindingen blijkt dat een aantal onderdelen uit de legesverordening herzien moeten worden. Met de informatie die tot op heden bekend is, wordt voor 2025 een legesverordening opgesteld die in december 2024 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden. De verwachting is dat ook 2025 nog nodig is om de aantallen en soorten aanvragen, met de daaraan gekoppelde tijdsbesteding, goed in beeld te krijgen.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd, uitzonderingen hierop worden nader toegelicht. In 2025 starten we een onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges.

Toeristenbelasting, forensenbelasting

Tarief

De raad heeft in juni 2023 de nieuwe tarieven voor twee jaar (2024 én 2025) verhoogd. De toeristenbelasting is met € 0,10 verhoogd naar € 2,40 per persoon per overnachting. De forensenbelasting is verhoogd met 4,4 %, ook voor de jaren 2024 en 2025.

Forensenbelasting

Het aantal objecten dat belastingplichtig is inzake de forensenbelasting is de laatste jaren stabiel, na een opgaande lijn in de jaren ervoor. Wij verwachten een ongewijzigd aantal voor 2025.

Boetebesluit bij toeristische verhuur

In 2021 heeft de gemeente geïnvesteerd in de toeristische sector door het aanstellen van de toezichthouder Lokale Belastingen. De logiesverstrekkers, grote en kleine verhuurders en belangenverenigingen worden sinds die tijd regelmatig bezocht en geïnformeerd over bestaande en gewijzigde regelgeving. Vooral over de toeristenbelasting en de forensenbelastingen. De laatste jaren zijn er stappen voorwaarts gezet met de aangiftebereidheid aangaande de toeristenbelasting. Als er geen aangifte is gedaan, legt de gemeente een ambtshalve aanslag op. We zien dat het aantal ambtshalve aanslagen afneemt en daarnaast dat het gemiddelde aangiftebedrag zich positief ontwikkelt.

Bij controles op door logiesverstrekkers gedane aangiften blijkt dat het grootste deel volgens de regels aangifte doet. Een klein gedeelte blijkt zijn aangifte nog niet (geheel) correct in te vullen. Ook het nalaten van aangifte doen, of bijvoorbeeld gemakshalve een eigen afronding hanteren of een inschatting maken los van de administratie, zien wij helaas nog wel voorkomen.

De betrokken logiesverstrekker wordt bezocht en krijgt uitgelegd hoe een juiste aangifte moet worden gedaan. In de praktijk blijkt helaas dat een waarschuwing bij fiscale aangiften niet altijd leidt tot een verandering in de aangiftemoraal; we constateren nog te vaak recidive gedrag. We moeten onze werkwijze dus in een aantal gevallen hierop aanpassen. De gereedschapskist moet worden uitgebreid. Op basis van de bepalingen in onder andere de Algemene wet inzake rijksbelastingen, die ook van toepassing is op de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen, kunnen we bij constatering van (bewust/herhaaldelijk) foutieve aangifte of het niet doen van aangifte, een boete opleggen. Om tot een duidelijk en uniform boetebeleid te komen is het Besluit Bestuurlijke Boeten toeristenbelasting gemeente Texel opgesteld.

Dit besluit geeft houvast voor het direct kunnen beboeten van het niet doen of het foutief indienen van de aangifte toeristenbelasting. Basis is dat de boete tenminste net zo hoog is als het verschil tussen de aangifte en de vastgestelde of geschatte aangifte. Deze boete kan door recidive en/of opzet oplopen tot maximaal € 5.514,- per overtreding.

Het doel is om alle logiesverstrekkers op een gelijke manier te behandelen, volgens de door onze gemeenteraad vastgestelde verordeningen.

Kwijtscheldingen

Voor mensen met de laagste inkomens kunnen gemeentelijke belastingen geheel of gedeeltelijk worden kwijtscholden. In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. In uitzonderlijke gevallen kan de gemeente overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan. De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het waterschap toetst alle verzoeken en geeft de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking is dat de belastingbetaler maar één keer een verzoek hoeft in te dienen.

Rapportage kostendekkendheid leges

Achtergrond leges en kostendekkendheid

De Gemeentewet (artikel 229b) is de basis voor de legesheffing. Het uitgangspunt is dat de tarieven van de leges zodanig worden vastgesteld dat de geraamde opbrengsten van de leges niet uitkomen boven de geraamde lasten ervan.

Gelet op de grote verscheidenheid aan diensten waarvoor leges geheven kunnen worden, is het voor de wetgever in formele zin niet mogelijk gebleken om hiervoor voorschriften te geven, zonder te vervallen in zeer gedetailleerde regelgeving. De wetgever heeft het daarom aan de gemeenten zelf overgelaten om te bepalen welke diensten tegen welk tarief in een verordening worden vastgelegd. De mogelijkheid van kruissubsidiëring (subsidiëring van onrendabele activiteiten met 'winst' uit rendabele activiteiten) is toegestaan.

De begroting opgesteld door het college is de basis voor de berekening van het onderzoek kostendekkendheid leges. Ook is gebruik gemaakt van de 'Handreiking kostentoe rekening leges en tarieven', opgesteld in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse zaken, en van het kostenmodel van de VNG. Er is geen wettelijk voorgeschreven lijst van toe te rekenen kosten en baten. Er zijn uitsluitend richtlijnen, waarvan een groot deel voortvloeit uit jurisprudentie.

De legesverordening en de bijbehorende tarieventabel van Texel is in drie hoofdstukken verdeeld:

- Hoofdstuk 1. Algemene dienstverlening
- Hoofdstuk 2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (o.a. omgevingsvergunning)
- Hoofdstuk 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van de kostendekkendheid van de tarieventabel. Hiermee wordt duidelijk of de kostendekkendheid voldoet aan de wettelijke eisen. Voor de kostendekkendheid van leges van gemeenten gelden een aantal wettelijke kaders, zo is er specifieke wetgeving die de maximale prijs per product aangeeft. Daarnaast heeft de raad van Texel kaders gesteld. De raad vindt dat *'tarieven voor diensten en producten kostendekkend moeten zijn, tenzij'*. Waarbij het *tenzij* geldt voor besluiten van de raad om voor bepaalde diensten geen of een lager tarief te hanteren.

Voor burgers en bedrijven is het belangrijk de kostendekkendheid te bewaken, zodat zij niet te veel of te weinig betalen voor geleverde diensten. In geval van rechtszaken waarin de hoogte van tarieven in het geding is, moet de gemeente kunnen aantonen dat de tarieven binnen de wettelijke kaders van kostendekkendheid vallen.

Inzicht in de kostendekkendheid geeft ook zicht op heffingsruimte. Zolang de maximale kostendekkendheid (100%) niet is bereikt, kunnen tarieven worden verhoogd. Bij een keuze voor het verhogen van tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook hoeven niet alle tarieven met hetzelfde percentage te worden verhoogd. Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet wordt overschreden, kan per tarief worden besloten of, en met hoeveel procent, het tarief wordt verhoogd. Wettelijk voorgeschreven tarieven mogen niet verhoogd worden.

Kostendekkendheid algemeen

De kostendekkendheid van de gemeente Texel begroot voor 2025 is totaal 76,00 % (in 2024 was dit 81,0%).

Berekening kostendekkendheid

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening			Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	Kostendekking
paragraaf	1	Burgerlijke stand	39.915	37.172	77.087	84.492	109,61%
paragraaf	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	75.639	38.047	113.686	95.623	84,11%
paragraaf	3	Rijbewijzen	31.352	29.039	60.391	54.439	90,14%
paragraaf	4	Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	1.749	2.144	3.893	2.390	61,39%
paragraaf	5	Bestuursstukken	0	0	0	0	0,00%
paragraaf	6	Vastgoedinformatie	505	619	1.124	607	54,00%
paragraaf	7	Overige publiekszaken	564	277	841	515	61,27%
paragraaf	8	Gemeentearchief	0	0	0	0	0,00%
paragraaf	9	Bijzondere wetten	42.397	46.691	89.088	46.329	52,00%
paragraaf	10	Diversen	2.110	2.586	4.696	3.795	80,81%
Kostendekking Hoofdstuk 1			194.230	156.575	350.805	288.190	82,15%

Lasten

Niet alle lasten die in de begroting zijn opgenomen zijn altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband worden gebracht met de uitgevoerde dienst. Bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende een vergunning.

De volgende lasten (niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij is uitgegaan van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten, verhoogd met percentage overheadkosten)
2. Kosten voor buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes
4. Afdrachten aan het Rijk
5. Kosten van druk- en bindwerk
6. Aankoopkosten van gehandicapten-parkeerkaarten en medische indicatie

Toelichting hoofdstuk 1:

Bij hoofdstuk 1, de algemene dienstverlening, is weinig ruimte om de tarieven te verhogen, omdat de opbrengsten voornamelijk afkomstig zijn van paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte. De overige tarieven voor 2025 worden ten opzichte van 2024 geïndexeerd met 2,3%. De opbrengsten van alle diensten binnen hoofdstuk 1 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven.

Binnen een hoofdstuk mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, tenzij deze wordt gecompenseerd door een lagere kostendekkendheid voor een andere dienst.

Hoofdstuk 2 Omgevingswet		Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengste n in €	Kostendekking
paragraaf	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	616.734	669.079	1.285.813	1.154.810	89,81%
Kostendekking Hoofdstuk 2		616.734	669.079	1.285.813	1.154.810	89,81%

Lasten

Niet alle lasten die in de begroting zijn opgenomen zijn altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten(niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij is uitgegaan van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)
2. Kosten welstandscommissie
3. Publicatie in de Staatscourant

Toelichting hoofdstuk 2:

De kostendekkendheid van hoofdstuk 2 is net onder de 100% gebleven. Hoewel er wordt getoetst op de gehele verordening is het advies om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt met betrekking tot kruissubsidiëring, met als gevolg een toename van bezwaar- en beroepsprocedures. De opbrengsten van alle diensten binnen hoofdstuk 2 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven. Binnen een hoofdstuk mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, tenzij deze wordt gecompenseerd door een post met lagere kostendekkendheid.

Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn		Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	Kostendekking
paragraaf	1 Horeca	20.392	21.259	41.651	33.331	80,02%
paragraaf	2 Seksbedrijven	0	0	0	0	0%
paragraaf	3 Winkeltijdenwet	0	0	0	0	0%
paragraaf	4 Organiseren evenement of markt	151.089	146.987	298.076	25.642	8,60%
paragraaf	5 Standplaatsen	0	0	0	0	0%
paragraaf	6 Huisvestingswet 2014	0	0	0	0	0%
paragraaf	7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	0	0	0	0	0%
Kostendekking Hoofdstuk 3		171.481	155.076	326.557	58.973	18,06%

Lasten

Niet alle lasten die in de begroting zijn opgenomen zijn altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij is uitgegaan van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd, met overheadkosten)

Toelichting hoofdstuk 3:

Hoofdstuk 3 is een klein onderdeel van de legesverordening en bestaat voor een groot deel bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis, is deze bij veel gemeenten niet kostendekkend. Ook de raad van onze gemeente heeft hiertoe een expliciet besluit genomen.

Conclusie

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	Kostendekking
Kostendekking Hoofdstuk 1	194.230	156.575	350.805	288.190	82,15%
Kostendekking Hoofdstuk 2	616.734	669.079	1.285.813	1.154.810	89,81%
Kostendekking Hoofdstuk 3	171.481	168.246	339.727	58.973	17,36%
Kostendekking totale tarieventabel	982.445	993.900	1.976.345	1.501.973	76,00%

De kostendekkendheid van de gemeente Texel voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. Eventueel is er ruimte om de tarieven van hoofdstuk 1 en 3 te verhogen.

Omdat de toe te rekenen kosten mede gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de aan leges toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Dit kan leiden tot het onverbindend verklaren van de legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. Dit zou betekenen dat er geen leges geheven kunnen worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven, wordt dit risico opgevangen. Vanuit dit oogpunt is een dekkingspercentage tussen de 90 en 95 % aan te bevelen.

Welke belastingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving	Werkelijke Opbrengst 2023 in €	Geraamde opbrengst 2024 in €	Geraamde opbrengst 2025 in €
Afvalstoffenheffing	2.147.866	2.313.895	2.545.284
Reinigingsrechten voor bedrijven	33.066	62.500	62.500
Forensenbelasting	1.340.163	1.335.829	1.335.829
Havengelden	140.231	163.822	167.590
Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.723.317	1.468.206	1.501.973

Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	70.490	69.414	71.010
Marktgeden	13.288	20.845	21.324
OZB woningen	1.270.760	1.132.052	1.258.089
OZB niet-woningen	798.315	878.790	898.962
Parkeerbelastingen (excl. boetes, incl. vergunningen)	4.633.750	4.469.500	5.919.500
Precariobelasting	159.102	154.613	158.169
Reclamebelasting	81.564	106.090	108.530
Rioolheffing	3.511.275	3.621.020	3.709.958
Toeristenbelasting / watertoeristenbelasting	8.507.884	8.750.000	9.000.000

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst. De afvalstoffenheffing stijgt voor een eenpersoonshuishouden van € 224,12 naar € 245,81 en voor een meerpersoonshuishouden van € 361,12 naar € 396,07. De kosten voor een extra container bedragen € 309,13.

Deze stijging wordt veroorzaakt door onder andere hogere kosten inzameling huishoudelijk afval, maatregelen recycleplan, hogere kosten grof huisvuil, restafval huishoudelijk en GFT. De kosten voor oud papier en chemisch afval zijn gedaald.

ad b Inzameling van bedrijfsafval vindt plaats voor de gemeentelijke onderdelen haven, strand en gemeentehuis. Onder bedrijfsafval vallen ook de werkzaamheden m.b.t. beerputten en vetvangers.

Omschrijving	Directe kosten in €	Loonkosten in €
Toelichting kostendekkendheid huishoudens	2.351.137	
Toelichting kostendekkendheid bedrijven	33.987	

ad c Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zichzelf of hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. Het tarief voor deze belasting is in 2023 voor de jaren 2024 en 2025 vastgesteld en is naar rato verhoogd met 4,4%. Basis van de verhoging was de aanpassing van het tarief toeristenbelasting van € 2,30 naar € 2,40.

ad d Onder de naam 'havengeld' wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruikmaken van de gemeentelijke haven. De havengeldtarieven worden trendmatig verhoogd met 2,3%.

ad e Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo'n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De geraamde opbrengst voor 2025 wordt trendmatig verhoogd met 2,3% in vergelijking met de begrote cijfers in 2024. Deze verhoging geldt niet voor de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten, aangezien deze tarieven worden vastgesteld door het Rijk.

Leges	Taakveld in €	Overhead in €
Kostendekkendheid totale tarieventabel	982.445	9

ad f De gemeente kent een verordening 'lijkbezorging rechten'. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen. Ook deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 2,3%.

ad g De gemeente heft marktgeden voor het innemen van een standplaats met marktwaren. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 2,3%.

ad h/i Eigenaren betalen een OZB-eigenarenbelasting. Gebruikers van niet-woningen betalen ook gebruikersbelasting.

- De eigenaar: iedereen die op 1 januari eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt een aanslag OZB-eigenarenbelasting. Indien het eigendom in de loop van het belastingjaar wordt verkocht, heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekenet de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar
- De gebruiker: iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet-woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB-gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB-gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde voor het onroerend goed vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze waarde wordt ook gebruikt door de Belastingdienst en het waterschap
- Het tarief van de OZB wordt zodanig vastgesteld, dat de netto-opbrengst 2,3% trendmatig stijgt ten opzichte van de begrote opbrengst van 2024. Het tarief van de OZB kan pas worden vastgesteld als bekend is wat de waardeontwikkeling van het onroerend goed op Texel is

ad j De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. Als niet wordt betaald op een parkeerplaats waar parkeerbelasting moet worden betaald, dan legt de gemeente een parkeerboete op, de zogeheten *naheffingsaanslag*.

Voor 2025 wordt voorgesteld de tarieven van de parkeerbelasting te wijzigen naar:

Jaarvignet € 40

Weekvignet € 30

Dagvignet € 20

Uurtarief € 5

De kosten voor de naheffingsaanslag worden gelijkgesteld aan het landelijk maximum van € 76,70.

De voor 2025 geraamde kosten voor het opleggen van naheffingsaanslag (art. 2 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen):

a.	Vaste Informatieverwerkingskosten	€	154.765
b.	Variabele informatieverwerkingskosten	€	81.600
c.	Kosten van afschrijving	€	22.610
d.	Kosten van interest	€	0
e.	Personeelskosten	€	143.446

f. Overheadkosten € 204.924

Totale kosten naheffingsaanslag € 607.345

Het voor 2025 geraamde aantal op te leggen naheffingsaanslagen is 750.

De kosten gedeeld door het aantal te verwachten naheffingsaanslagen geeft een bedrag van € 810. Het maximaal te hanteren rijkstarief tarief voor 2025 is € 76,70.

ad k De gemeente heft precariobelasting als derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 2,3%.

ad l Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt, na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten voor inning, doorbetaald aan de Stichting Winkelhart Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd voor Texelse bedrijven. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 2,3%.

ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. In december 2022 is het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 door de raad vastgesteld. Het nieuwe tarief voor de rioolheffing 2025 wordt € 299,94.

Rioolheffing	Directe kosten in €	Loonkosten in €
Toelichting kostendekkendheid	2.809.596	

ad n Het tarief voor de toeristenbelasting is in 2023 weer voor twee jaar vastgesteld. Het tarief per overnachting is € 2,40 per persoon voor de jaren 2024 en 2025.

Vergelijking lokale lastendruk regio 2024

Het Coelo (centrum voor onderzoek naar de economie van de lagere overheden) stelt jaarlijks een Atlas van de lokale lasten op. Daarin beschrijft het centrum de ontwikkelingen van de belastingen van de decentrale overheden, waarbij de nadruk ligt op de woonlasten voor huishoudens. Dit gaat om de OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. In onderstaand overzicht is op basis van belastingjaar 2024 een vergelijking gemaakt van de gemiddelde woonlasten van Texel met omliggende gemeenten in de Wadden en de Noordkop.

Uit de benchmark blijkt dat de gemiddelde woonlasten op Texel lager liggen dan het landelijke gemiddelde. In de regio heeft alleen Ameland lagere woonlasten.

Gemeente	Lasten (€) eph* (Coelo 2024)	Lasten (€) mph* (Coelo 2024)	Rangnummer mph (Coelo 2024)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2024)	OZB tarief niet-woningen (%) (Coelo 2024)	Gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (CBS 2024)
Nederland (gem)		994		0,0909	0,3272	379.000
Regionaal						
Ameland	603	686	3	0,0672	0,2731	348.000
Den Helder	748	912	85	0,1001	0,8376	242.000
Hollands Kroon	824	938	110	0,092	0,3408	355.000

Schagen	997	1.055	250	0,1112	0,4214	359.000
Schiermonikoog	842	979	171	0,0983	0,4019	405.000
Terschelling	873	873	55	0,088	0,67	437.000
Texel	661	798	17	0,0322	0,1285	395.000
Vlieland	735	882	60	0,0662	0,4173	402.000

Overhead

Overhead

In het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt verplicht voorgeschreven dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma gepresenteerd worden. Deze wijziging is in 2017 ingevoerd om de (landelijke) transparantie te bevorderen.

In de programma's worden vanaf 2017 alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente wordt meegenomen in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en kan volgens de commissie BBV beter worden gestuurd op de bedrijfsvoering. Bovendien kan door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen worden gebracht. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze (extra comptabel) toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen.

Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden overheadkosten met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. In de Notitie overhead van de commissie BBV wordt dieper ingegaan op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft personeel behoren de onderstaande kosten tot de overhead:

- leidinggevenden in het primaire proces
- medewerkers van financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie
- medewerkers van P&O/HRM
- medewerkers van inkoop
- medewerkers communicatie, met uitzondering van klantcommunicatie
- medewerkers van juridische zaken
- medewerkers van bestuurszaken en bestuursondersteuning
- medewerkers van informatievoorziening en automatisering
- medewerkers van facilitaire zaken en huisvesting
- medewerkers verantwoordelijk voor postbehandeling en archivering
- managementondersteuning in het primaire proces

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor huisvesting en voor uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie
- personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet
 - zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden
- verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld overhead

Overhead:

Voor de berekening van de tarieven voor leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt rekening gehouden met de toerekening van overheadkosten. Deze wordt toegerekend op basis van de personele omvang, voor zover die zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

Overzicht totale overhead

	Bedrag	% totale overhead	% lasten begroting
Verdeling overhead 2025			
• Personeel	7.916	67,7	9,6
• Automatisering	1.325	11,3	1,6
• Organisatie	1.291	11,0	1,6
• Huisvestingskosten	1.169	10,0	1,4
Totaal	11.701	100	14,2

Het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten in de begroting (excl. De Bolder) bedraagt 14,2%. Dit percentage was in de afgelopen als volgt:

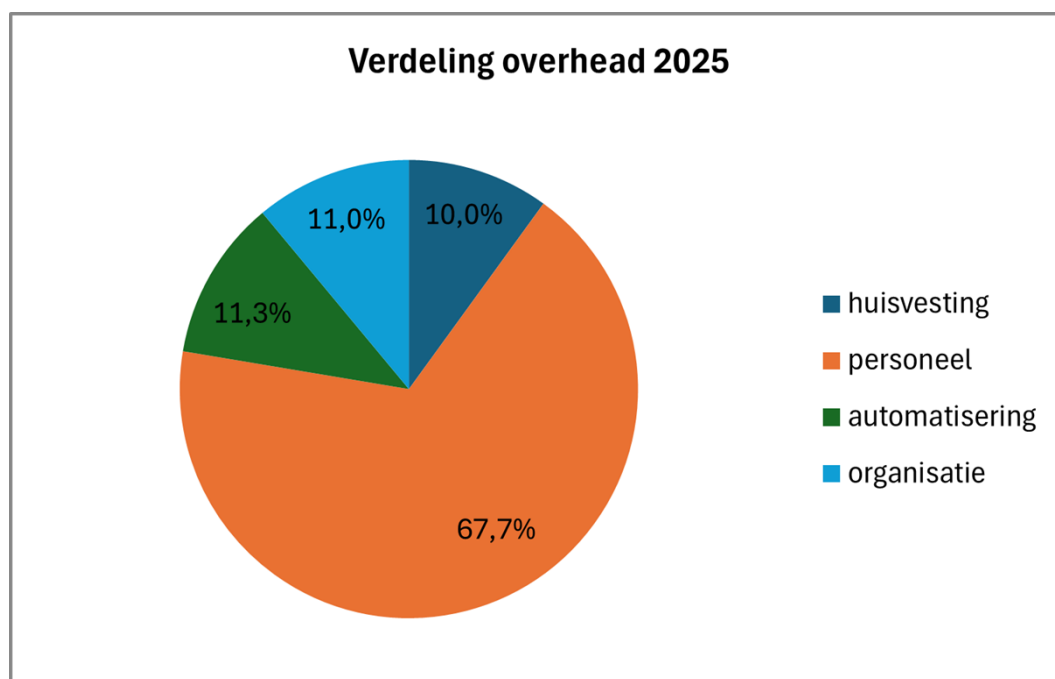
2024 14,7%,

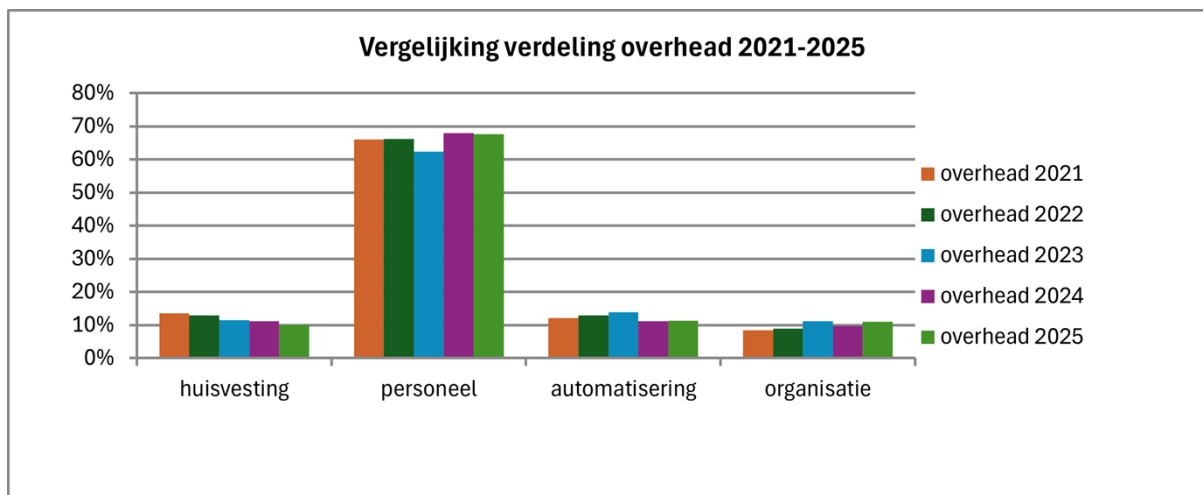
2023 15,4%

2022 15,1%

2021 15,0%.

Hieruit blijkt dat het percentage overhead, ten opzichte van de totale lasten, de afgelopen 3 begrotingsjaren redelijk stabiel blijft.

Vergelijking overhead:

De kosten overhead worden bepaald op basis van de notitie BBV overhead 2016, geactualiseerd in 2023. Hoewel er een notitie ligt met uitgangspunten worden deze regels bij vrijwel alle gemeenten anders geïnterpreteerd en is het percentage overhead daarom niet vergelijkbaar. Het percentage is bovendien ook niet alleen afhankelijk van welke kosten aan overhead worden toegerekend, maar ook van de totale lasten van een gemeente, omdat de overhead als een percentage hiervan wordt uitgedrukt.

Omdat toch het verlangen bestaat om ons percentage met een gemeente te kunnen vergelijken die qua inwonersaantal en toeristische overeenkomt, hebben we de percentages van gemeente Schouwen-Duiveland opgenomen in het programma overhead. In een tabel nemen we onze percentages op van de afgelopen begrotingsjaren, naast de percentages van de reeds bekende jaren van Schouwen-Duiveland. Zo wordt ook het verloop van de percentages overhead zichtbaar.

Jaar	Gemeente Texel	Gemeente Schouwen-Duiveland
2021	15,0 %	10,3 %
2022	15,1 %	9,7 %
2023	15,4 %	10,2 %
2024	14,7 %	11,9 %
2025	14,2 %	12,0 %

